

• SAVAITINIŠ LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienyose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia
kreiptis šio adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 48th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

• LITHUANIAN WEEKLY •
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must
be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 48th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVINIŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE IR "LIETUVOS VYČIŲ"

Metai {Vol.} VII.

CHICAGO, ILL. KETVIRTADIENIS 10. D. BIRŽELIO (JUNE) 1915 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 22, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3d, 1879.

No. 24

ST. ŠIMKUI ATVAŽIAVUS

Šiomis dienomis atvažiuo-
lankyti Amerikos lietuvių ko-
lonijas p. St. Šimkus, atsto-
vas Lietuvių Draugijos nu-
kentėjusiems dėl karės šelp-
ti. Svarbiausiu jo kelionės tikslu
yra supažindinti Amerikos lie-
tuvius su vargingu dabarti-
niu Lietuvos padėjimu ir pa-
rinkti nukentėjusiems dėl ka-
rės aukų.

Kaip visiems žinoma tai jau
nebe pirmas pasiuntinys, kurį
mums tėvynės gyventojai
siunčia. Buvo jų jau keletas.
Kiekvienas atvažiuojantis ve-
žėsi su savimi didelius tikslus,
kuriuos reikėjo remti. Jie bu-
vo naudingi ir remini. Ame-
rikos lietuviai, išskyrus mažą
būrėlį, juos ir rėmė, ir taip
darydami jie pasirodė, kad
tėvynės reikalai jiems nėra
svetimi.

Bet šitoji pasiuntinystė yra
už visas kitas svarbesnė. Pir-
mesnėji pasiuntiniai nešė
mums džiaugsmo žinias. Jie
pranešė, kad Lietuva kyla, au-
ga kultūriškai ir prašė mūsų
tam jos augimui padėti. Da-
bar jau Lietuva miršta ir šaukia-
si mūsų pagalbos didžiausia-
me varge ir terionėje.

Jau ne kartą buvo apie tuos
vargus rašyta laikraščiuose,
bet patys turime prisipažinti,
jog tos žinios buvo toli nuo
pilnumo. Aštroti karės cen-
zūra viską, kas jai nepatin-
ka, uždraudžia. Kiekvienas
aktyvesnis išsitarimas laikra-
styje yra draudžiamas. Lai-
škai perskaitomi ir kas jai ne-
patinka sunaikinama, arba
iškarpona. Gavome daugelį
tokių iškarpytų laiškų ir su-
tūciais lupaisiais laikraščiu.

Iš tų pačių žinių, kokios
mums pasisenka gauti, mes
matome, kad Lietuvoje var-
gas yra neapsakomai didelis.
Visas Lietuvos plotas eina iš
vieno priešo rankų į kitas.
Kiekvienas užėmęs žemės plo-
tą stengiasi kuodaugiausiai
pasipelninti ir, nieko nevei-
damas, skriaudžia vietinius
gyventojus — mūsų brolius
lietuvius. Gyventojai-gi iš ba-
siosios karės ugnies bėgdami
lieka be pastogės, be duonos
karnio ir be drabužio. Sunku
mums patiems persitvarkyti
tikrąjį karės padėjimą jos pa-
tiems nematant. Tą dalyką
geriausiai mums galės išai-
škinti dabartinis tėvynės pa-
siuntinys.

Kiekvieno iš mūsų yra di-
džiausia priedermė sužinoti
vietas, kuriose bus jo prakal-
bos, ateiti ir pačiam išgirsti
kas dedasi dabar mūsų tėvy-
nėje ir, kiek galint, aukoti
tam taip svarbiu reikaliu.

Suaukotas pinigų Tautos
Fondas pasiųs Lietuvių Drau-
gijai nukentėjusiems dėl ka-
rės šelpiti. Tos draugijos dar-
bų apykdaita dedama kitoje
šio numerio vietoje. Iš jos
sužinosime, kas draugijos yra
nuveikta ir ką ji dabar vei-
kia.

Kas jaučiasi lietuvis, keno
dar žmoniškai jausmai nenu-
mūrę, šaukiame ir darba, nes
Tėvynė pagalbos laukia, ypa-

tingai šiuo laiku, kada ji pa-
plūdusi kraujuose, kada jos
sūnūs miršta nuo šalčio ir ba-
do.

Norėdami surengti prakal-
bas ir išgirsti gerb. p. St.
Šimkaus pasakojimus apie da-
bartinį Lietuvos padėjimą vi-
sais reikalais kreiptis į
"Draugo" Redakciją, 1800
W. 48th, Chicago, Ill.

IŠ TAUTOS FONDO SEIMO NUTARIMŲ.

(Birželio 4 dieną, 1915) yra

vienas iš svarbiausiųjų, tai iš-
dirbimas p. Šimkaus kelionės
apsistojimus. Ponas Šimkus
yra Lietuvių Draugijos, (nu-
kentėjusių dėl karės šelpiti)
pasiuntinis į Ameriką, idant
kuodaugiausiai surinkti aukų
Lietuvos nuskriaustiems
šios karės metu.

Tautos Fondo Valdyba, pra-
šo, kad visi Tautos Fondo
skyriai, (vietiniai komitetai)
teiktų parūpinti p. Šimkaus
praktiniam svetimajam ir suaukti
susirinkimui. Pirmiausia —
Chicago Tautos Fondo ap-
skritis, malonės susižinoti ir
greitu laiku apskelbti kokias
vakarais Tautos Fondo (ko-
mitetas skyriai gali gauti sve-
tainę viešam susirinkimui, p.
Šimkaus prakalboms. Chica-
go T. F. apskrities valdyba,
sutvarkiusi p. Šimkaus prakal-
bą t. v. maršrutą malonės
paskelbti sekančiuose "Drau-
go" ir "Kataliko" numeriuose,
o po to, kelionė privalėtų
eiti ir vakarus nuo Chicago,
sekančiais: (1) Waukegan, (2)
Kenosha, Wis. (3) Racine,
Wis., (4) Milwaukee, Wis.,
(5) Rockford, Ill., (6) De
Kalb, Ill. ir kitos artimos vie-
tos. Viršminėtų vietų Tautos
Fondo Komitetai malonės at-
siųsti pasižadėjimus, kurioms
dienomis jie gali suaukti
viešus susirinkimus — idant
būtų galima tą visą paskelbti
laikraščiuose.

Tautos Fondo seimas nuta-
rė, kad visose T. Fondo sky-
rių ar apskričių surengtose
prakalbose kur p. Šimkus kal-
bės pirmą kartą, kad visi, to-
kiose prakalbose, surinkti pi-
nigai būtų pasiųsti per Tautos
Fondą į Lietuvių Draugi-
ją dėl karės nukentėjusiems
šelpiti Vilniuje.

Tautos Fondo pirminin.
Dr. A. K. Rutkauskas,
2302 S. Leavitt str.
Chicago, Ill.

SCRANTONO SEIMAS.

Kaip buvo manoma, Susi-
vienijimo Lietuvių R.-K. A-
merikijoje 30-tasai seimas iš-
aukštino visą katalikiškąją
lietuvių visnomėnę, priiman-
das visas reformas, kurių pa-
gelba, S. L. R. K. A. bus pil-
niausiai teisėtas; nuo šių
(1916) naujų metų ineis ga-
lės pataisytoji naujoji kon-
stitucija. Mokesniai ir pomir-
tinės ir ligoje pašalpos sky-
rius mokesis pagal amžių
Taip-pat ir lėšų fondas (10c.
mėnesinių mokesnių nuo kiek-
vieno nario) bus atskirtas.
Išrinko senąją centro valdy-

bą su papildymu: Pirm. pa-
gelbininko vietą pavesta p-lei
A. M. Petrauskaitei iš Water-
bury, Conn. ir Centro dakta-
rui kvotėju išrinktas Dr. A. K.
Rutkauskas, iš Chicago. Išlo
glob: J. Valukonis ir Stu-
gaitis. Knygumi kun. Struc-
kus.

1916 m. Seimas Philadel-
phiijoje, Pa.

30 S. L. R. K. A. seimas vi-
sus Tautiškosius centus pa-
skyrė Tautos Fondui, kad su-
teikti pašalpą Lietuvių Drau-
gijai dėl karės nukentėjusi-
siems šelpiti.

S. L. R. K. A. centro valdy-
bos išrinktieji Tautos Tary-
bos asmenys kun. P. Kemėšis
ir Lukoševičius užtvirtinti.

Vaikų skyrius bus vedamas
pagal atskiros konstitucijos.

Daug, labai daug, prisiūsta
telegramų ir laiškų su pasvei-
kinimais.

Kuopų knygų užvedimas tu-
ri būti pagal geriausią mūsų
dienų tvarką. Centro rašti-
ninkas jas jau parūpino.

Paskyrė iš lėšų fondo 1c. į
stipendijų fondą — kas metai.

Palikti pusę įstojimo mo-
kesnių kuopose.

"Draugas" bus nariams
duodamas už 70c.

Referendumas — atmetas.
Generalis agentas — atmes-
tas.

Seime buvęs.

GANDAI APIE TAIKĄ PRADEDA APSIREIKŠTI.

VOKIETIJA IR AUSTRIJA NO- RĖTŲ TAIKINTIES.

Medeliono laikraščiai praneša,
kad rusų užrubežinių reikalų mi-
nisteris Sazanovas yra pranešęs
laikraščiu reporteriams, apie Vo-
kietijos ir Austrijos daromos
mėginimus susitaikyti su Rusi-
ja. Sulig Sazanovo žodžių Rusi-
ja negalinti viena priimti tai-
kos sąlygų, nes visų taktininkų
reikalai yra varomi bendrai.

Sazanovas džiaugėsi iš Itali-
jos dalyvavimo karėje, vadinda-
mas jos paskutinį žingsnį labai
naudingą visoms taktininkams.

PORTUGALIJOS NAUJAS PREZIDENTAS.

Po įvykusios Portugalijos re-
volucijos, pradėdama pamažu
eiti prie tvarkos. Portugalijos
respublikos prezidentu paskir-
tas Teofilis Braga, kuris savo
laiku pagarsėjo kaip naujos
respublikos, po netimto nuo
sosto karaliaus Emanuelo, pre-
zidentas.

VOKIEČIAI PAĖMĖ NELAI- SVEN 24,700 KAREIVIŲ LIE- TUVOS KARĖS LAUKUOSE

Vokiečių ir austrijiečių ra-
portai praneša, jog Lietuvos ka-
rės laukuose vokiečiams pasise-
kė paimti nelaisvėn iš viso
24,700 žmonių. Jeigu tie skelbi-
mai tikri, tai rusams nekaip se-
kasi kariuoti, net ant savo žė-
mių. Be žmonių paimta nemaža
amunicijos ir šiaip karės įran-
kių. Dabartiniu laiku Lietuvoje
eina smarkūs mūšiai ant visos
linijos nuo šiaulių iki Liepo-
jaus.

NIUKIASI DARDANELIŲ RUSAMS GALICIJOJ NE- PADANGĖS.

RUMUNIJAI IR BULGARIIJA RENGIASI Į KARĘ.

Visa Italijos spauda pažymė-
dama Rumunijos prielankumą
Italijai, džiaugiasi iš jos tokios
politikos, tikėdamos, kad ne-
trukus ir Rumunija stos į Karę
Italijos pusėje.

Rumunijai pradėjus kariauti,
neatsilikyti ir Bulgarijai, paskuti-
niu laiku labiau palinkusi prie
takininkų, negu prie savo se-
nosios draugės Turkijos. Bulga-
rijai ir Rumunijai paremus tal-
kininkus Vokietija susilaukė
dar dviejų naujų priešių, kurie
galėtų nemaža nusverti dabarti-
nį karę. Pranešama, jog Ru-
munija jau pasiuntusi Austrijai
notą, reikalaujančią už tolesnio
neutraliteto užtikymą, plačių
teritorijų. Karės laukan Ru-
munija galėtų išsityti vieną
milijoną kareivių. Vokietija, pri-
sibijodama sau nauju nelaimiu,
pataria Austrijai išpildyti Ru-
munijos reikalavimus.

BOMBARDAVIMAS DARDANELIŲ.

Pastaruoju laiku buvo pa-
kleista Vokietijos spaudoje ži-
nių, jog ant pussalio Gallipoli
randasi apie 300,000 turkų ka-
riuomenės, dabar tos žinios pa-
sirodo esą pramanytos pačių vo-
kiečių. Konstantinopolį viešpa-
tauja tarp miesto gyventojų
baisus nusiminimas, ir visi
Turkijos diplomatai išrei-
šia nuomonę, kad Dardaneliai ne-
beilgai galės laikyties.

Marmoro jūroje viešnataujan-
čių laivynas; keliaujanti iš
Mažosios Azijos į Gallipoli tur-
kų transportinių laivų mūskandi-
no anglų kreiserių. Turkų nuo-
stoliai paskutiniose dienose siekia
40,000 žmonių užmuštų ir su-
žeistų.

VOKIETIJA ANT PRAZUTIES KELIO.

Rusijos strategikai tvirtina,
kad gulaikius vokiečių armiją
prie upės Sano, vokiečių suma-
nymas dasigauti iki Varš-
vos žuvęs. Dideli nuostoliai
pasekėti karėje privers vokiečius
susitaikyti nuo užpildinimo ir
užimti tik apsigynimo poziciją.
Naujieji rusų laimėjimai Pilies
ir Vislos upių pakranteuose la-
bai pavojingi vokiečių ir austri-
jiečių armijos kairiajam spar-
nui. Netolygoje ateityje vokie-
čių ir austrijiečių armija turės
visai pasitraukti iš upės Sano
apielinkų.

TURKŲ KARIUOMENĖ SUKI- LO PRIEŠ VOKIEČIUS.

Athenuose gauta žinių, kad
dalis turkų kariuomenės ant Ga-
llipoli salos sukėlė maištą prieš
vokiečių oficerius, kurių nema-
žai maištininkai išžudė. Maištą
išaukė turkų oficeriai, kurie ne-
patenkinti vokiečių oficerių va-
dovavimu turkų armijoje suma-
nė nors maišto keliu nuo jų nu-
sikratyti.

Suirutėms numalšinti buvo
pašaukta kariuomenė iš kitur;
30 turkų oficerių suimta ir nu-
gabenta į Konstantinopolį, kur
karės teismo pasmerkta juos
mirtin ir nuosprendis tuojaus
ispildyta.

PRZEMYSLS PASIDAVĖ.

Vienuoliai saviečių atgal
daug trūkumo sukėlė visame pa-
saulyje Przemyslio pasidavimas
rusų kariuomenei. Austrijiečiai
nebeįstengė apginti savo svar-
bios tvirtovės ir su dideliais sa-
nuostoliais atidavė ją priešiui.

Siandieną Przemyslį vėl pe-
rėjo į vokiečių ir austrijiečių ran-
kas. Įvyko tas taip netikėtai,
kad sunku net supastik, kaip
galėjo taip greitai laiku rusai pa-
duoti tą svarbią strategijos
žvilgsniu tvirtumą austrijie-
čiams. Nebuvo net aiškių žinių
apie Przemyslio bombardavimą.
Rusų pranešimai visados sakė,
kad Przemyslis laikosi gerai, ir
nėra kuo bijoties, kad ji užim-
tų atgal austrijiečiai, nes kaip
pati tvirtuma taip ir jos apielin-
kės yra gerai sustiprintos. Žinios
pranešančios Przemyslio puol-
mą, nurodo, kad abi kariaujan-
čios pusės turėjo milžiniškus
nuostolius: rusai neteko daugelio
ginklų, amunicijos ir didelio ska-
čiaus žmonių, vokiečiai nors nu-
kentėjo nemažiau už rusus, vis-
gi jie gana daug pelnyjo Prze-
myslį užėmę. Dabar jie turi at-
virą kelią prie Lembergo ir ti-
kisi pačią Galiciją paliusuoti
nuo rusų kariuomenės.

RUSAI PASITRAUKS IŠ LVOVO.

Przemysliui patekus į austri-
jiečių rankas, rusams prisieina
gana trumpai Galicijoj. Austri-
jiečiai praneša, kad netrukus ru-
sai pasitrauks iš Lvovo, kur jų
armijai gresia pavojus iš priešo
pusės. Lvove jau rengiamos prie
pasitraukimo, kasdieną po kelis
dešimtis traukinių išveža iš to
miesto valgomuosius produktus
ir amuniciją.

ŽADA IŠVYTI RUSUS IŠ GALICIJOS.

Berlyne ikišiol nenustojama
vilties apie vokiečių laimėjimą
šioje karėje. Taip va generalė vo-
kiečių karės kanceliarija skelbia,
jog netrukus Galicijos padangės
nebeliks nei vieno rusų kareivio,
pamatuojant savo spėjimus už-
ėminu miesto Strijo ir Prze-
myslio tvirtumų.

Gegužio mėnesį vokiečiai gi-
riasi paėmė nelaisvėn piet-ryti-
nės karės laukuose 863 oficie-
rius ir 268,869 rusų kareivius.
Tarp užimtų oficerių randasi
rusų rusų generalai. Tų laimėji-
mų nuopelną didžioji dalis pri-
skiriama generolo Mackenseno
armijai. Priskaičius nelaisvius,
paimtus rytų karės lauke, ge-
gužio mėnesį vokiečiai paėmė iš-
viso nelaisvėn 300,000 rusų ka-
reivių.

Dankovičkų apielinkėse vokie-
čiai šturmu užėmė rusų trans-
jas. Paskiaus užėmė Stryją, vi-
sa vokiečių armija pasitraukė
Medenikų link.

Sunkūs mūšiai įvyko prie Li-
savių, kurie, rusams pasitrauk-
us, pakliuvo vokiečiams.

Vokiečių karės žinovai priskai-
to tuos laimėjimus prie labai
svarbių nuotikių iš strategijos
žvilgsnio. Rusai turėsį dabar
trauktis iki Razvadovo, upės
Dniestro apielinkėn, kur ir galės
įvykti sprendžiamieji mūšiai už
Galicijos likimą. Pilnai užsitikėti
tais visais vokiečių pranešimais
sunku, nes ne kartą teko patirti
vokiečių mėgimą fabrikuoti sau
nebūtus laimėjimus.

LIETUVOJ KARĖ NESIBAIGIA.

UŽKARIAUTOJAS LIEPOJAUS NELAISVĖJE.

Vokiečių generolas von Prit-
vitz, užkariautojas Liepojaus
paimtas rusų kariuomene, nelai-
svėn, jam lankantis po Kuršą.
Generolo Pritvitz'o palydovai
užmušti, jis pats sužeistas.

RUSAI ATMUŠĖ VOKIEČIUS NUO KURTUVENŲ.

Petrograde oficialiai paskelb-
ta, kad rusų kariuomenė veiki-
anti ties Kurtuvėnais atmušė
vokiečius iš šių apielinkų ir be-
paliovos juos gena atgal. Taip-
pat vokiečiai turėjo pasitraukti
ir nuo Gailiškių.

ITALAI PRIE TRIESTO.

New Yorke gauta žinių iš
Chiasso, kad italų kariuomenė
randasi 12 mylių nuo Triesto,
priešakinės-gi sargybos žvalgai
atsidūrė dar arčiau. Triestą jau
pasiekia italų kanuolių šuviai.
Užėmus italams Grado uostą, pa-
sitaikė jiems gera proga arčiau
prieiti ir prie Triesto.

ANGLŲ LAIMĖJIMAI BELGIJOJ.

Vakarų karės laukuose šio-
mis dienomis įvyko nemažai ga-
na svarbių permainų. Belgijoj
anglų kariuomenė pasekmingai
sumušė vokiečius net keliuose
punktuose. Prancūzų karės mi-
nisterija išleido apie anglų Be-
lijų veikimą sekantį praneši-
mą: "Belgijoj anglų kariuome-
nė užėmė Chateau Hooge apie-
linkes netoli gulincias nuo Zon-
nebeke.

I piet-vakarius nuo Neuville
St. Vaast'o, vokiečiai buvo me-
ginę prasimušti per anglų ka-
riuomenės eiles, tik jiems tas
nepasisekė. Pasitraukė atgal, pa-
likdami mūšio lauke nemažai
sužeistųjų ir užmuštųjų.

Prancūzai užėmė po smar-
kaus mūšio Carency, Ablain-St.
Nazaire ir Malon vietas, pa-
imdami 3,100 vokiečių kareivių
nelaisvėn.

VARŠAVA BOMBARDUOJAMA IŠ ORO.

Lenkijos sostinei Varšavai pri-
siėjo pergyventi keletą neramių
valandų. Vokiečių orlaiviai iš-
naudojo pradėjo ją atakuoti iš or-
laivių bombomis. Viena bomba
pataikė į judamųjų paveiklų
teatrą, sužeisdama 20 žmonių ir
6 užmušdama. Nukentėjusieji
daugiausia vaikai ir moteris.

KELIONĖ.

Pasakojimas "Rieč" karės ko-
respondento, Savoikino.

6 d. balandžio išvažiavau iš
Šiaulių ir važiuavau ant Kelmės,
o iš čia parubėžin iki Priekulės.
Apie vokiečių veržimosi nebuvo
girdėties nei žodžio. Buvo tik
žinoma, kad vokiečių randasi
Tauragėje, Andriejave, Kretin-
goje ir apie Rietavą. Čia jie už-
ėmė didelius kunigaikščio Bag-
dono Oginskio dvarus ir slėpiasi
lyg kurniai žemėje.

Priekulės stotyje pradėjo ei-
si bauginančios žinios. Pradėjo
šnekėti, kad vokiečiai 13 ir 14
balandžio metė po keletą bom-
bų Plateliuose, Teišiuose ir Var-

niuose ir kad prieš orlaivis su-
kinėjas apie Šiaulius. Tūlas pra-
dėjo intinkinti, kad geležinkelis
už Radviliškės išardytas ir kad
paprastasis traukiniais susineši-
mas nuo Liepojaus iki Vilniaus
sustabdytas. Keleiviai, žinoma,
pradėjo nerynauti ir nekantriai
laukė žinios apie traukinio išėj-
imą. Laukiančiųjų baimė pasidi-
dino tuo, kad nustojo traukini-
ams eiti į Vilnių — Minską,
nebuvo progos iškelti. Marė-
mis? Bet ir čia girdėjosi pavojus,
nes buvo žinoma, kad prie-
šai rengiasi išsodinti savo karei-
vius į Vindavos uostą. Ant galo
pranešta, kad traukinys išeis ir
viršininko pagelbininkas pereid-
damas pirmąja klesla pranešė:

— Kasa atvira. Kas nori gau-
ti bilietus gali dabar gauti.

Kai kurie keleiviai lyg jam
netikėdami klausė:

Ar bus gaunami bilietai į
Minską.

— Taip, taip, visų keliu. Ke-
leiviai nusiramino.

2.

Matomai neramumas buvo vi-
su keliu, bet jis greit išnyko,
kaip tik sužinoja, kad iš Liepo-
jaus į Minską traukinys eina
be pasivėlavimų. Mažeikiuose,
kame mainosi traukinys į Rygą,
vagonai aptuštėjo. Toliau kelei-
vių pribuvo nedaug. Nauji kelei-
vių pasakojai, kad visu parube-
žiu žmonių sujudimas tai didėja
tai mažėja ir gyventojai tai su-
sideda savo daiktus ir vėl atgal
sueda ir vis laukia naujų ži-
nių. Visa ta apielinkė pirmą kar-
tą papuola į karės liepsnas; pir-
mą kartą rodosi ženklai priešo
užpuolimo. O pirmieji jausmai
pergyvenami pridūoda daugiau
neramumo, tėjimojo ir baimės.

Šiauliuose perstovėjome pa-
prastas penkiolika minučių ir vi-
sai ramiai leidome toliau. Bet
pavaziavus devynius verstus, ant
Šilėnų stoties susilaikėme. Vie-
toji paprastų dviejų minučių mes
išstovėjome dvi valandas (Vie-
ta del cenzūros praleista). Trau-
kinys leidos atgal į Mažeikius.

Nuo Šiaulių mes važiuavome iš-
lengva. Pradėjo temti. Bijoję,
kad vokiečių raiteliai neišardytų
kelio.

Visose pakelinių stotyse buvo
pilna žmonių.

3.

Bet buvo bereikalinga baimė.
Vėliau mes sužinojome, kad vo-
kiečiai toliau Šiaulių nenuėjo.

Šiauliuose tarp ko kito pasiro-
dė keletas pabėgėlių iš parube-
žio miestelių, kurie buvo prieš
užimti, jie papasakoja daug in-
domingų dalykų apie priešų užpuo-
limus.

Pati tvirtoji vokiečių kolona taip-
patėjo nuo Jurbarko, bet kitu
keliu, ant Eržvilko, Nemak-
ščių, Caricino ir toliau ant Šiau-
lių. Toji kolona buvo šilpnė,
bet baisiau veikė. Ke-
lias, kurio jiėjo, buvo visas
ugnyje.

Kada ties Caricinu visas tas
judantis audringas vnanas pasi-
suko į plentą, pasidarė šiek-tiek
lengviau. Plentu nuo rubežiaus
traukė mūsų pulkai Šiaulių
link. (cenzūros išbrankta).

SENIAUSIOJI SVIETE REPUBLIKA.

Pradžios savaitės laikraštiniškai turėjo nemaža juoko pranešdami, kad mažiausioji sviete republika San Marino paskelbė karą prieš Austriją. Viename laikraštyje buvo paskelbta, būk tai nyktukas paskelbė karą.

Ištikrųjų-gi nėra ko juoktis, nes toji karą paskelbusi republika yra viena seniausiųjų sviete laisvųjų šalių. Tiesa ji turi tik trisdešimt aštuonis ketvirtinius mylias didumo, 10,500 žmonių. Trisdešimt devynius oficerius ir 950 kareivių. Viso labai mažai. Bet tos republikos senumas siekia gilių senovės. Ji buvo uždėta Sv. Marino, kuris apie 350 m. atėjo čia iš Dalmatijos, vejamas Romos cėsorius Dioklecijono. Čia atkėlė jis užsiėmė akmenų skaldymu ir uždėjo vienolyną. Išpradžios jie buvo skaitomi padonais Spoleto kunigaikštijos, bet vėliau jie pasiluosavo ir gale tryliktojo šimtmečio Rymas pripažino jiems nepriklausymą.

"Tai ypatingai susivieniję narsūs, svetingi ir protingi žmonės", - sako profesorius A. B. Hart. Kada Napoleonas Bonaparte 1797 m. į jį norėjo pvesti prie jų rubėžių prigulintį žemės šmota, jie atsisakė tą pasiūlymą priimti, nes, girdi, jų laisvę būsimieji per daug suvaržytų. Kada Monoco kunigaikštis persamdė savo tėvyškę lošikams, gyventojai pakėlė protestą prieš tokį jo pasielgimą nežūrėdami, jog tai pelningas užsiėmimas.

Isteigėjai dabartinės Italijos nedrįso užimti San Marino, palikdami tą mažą republiką laisva. Ji nemoka jokių taksų Italijai ir neina į kariuomenę, bet pagal tam tikrus sutarties, karai esant ji turi pagelbėti Italijai. Taigi apskelbdama Austrijai karą, toji seniausioji sviete republika užlaikė savo žodį. Jos gyventojai negali suteikti daug, bet duoda tai ką turi ir tai beabejonės, turės nemažą veiksmą.

AMERIKOJE

SUVIENYTOS VALSTIJOS RENGIASI MEKSIKĄ NURAMINTI.

Suvienyty Valstijų prezidentas Wilsonas, nebesulaukdamas iš savo "watchful waiting" politikos gerų pasekmių, mano su ja persiskirti ir pradėti kitokiais būdais raminti Meksikos įsikarusius revoliucionierius, kurie ne vien tarp savęs pešasi, bet ir Suvienyty Valstijų piliečius skriaudžia. Keletas amerikiečių sukrado sau mirtį Meksikos krūvinose padangėse, nemažai ir turto sunaikinta. Meksikos anarėhija ir revoliucija gresia tam kraštui badu. Suvienyty Valstijų kariškos jėgos bus panaudotos su stabdymui krūvinosios revoliucijos ir sykiu užbėgti už akių badui, prasidedančiam pletoties Meksikoje.

Visiems kariaujančioms tarp savęs Meksikos generolams bus pranešta apie Washingtono sumanytą ir pakviesta juos tuojau užbaigti riaušes. Suvienyty Valstijos pasižada net pripažinti Meksikos prezidentu tą iš generolų, kuris sumanysia sutvarkyti Meksikos reikalus.

Gana geras ir naudingas Suvienyty Valstijų užmanytas darbas, žinoma, jei tas viskas bus įvykinta. Vienas tik dalykas truputėli neaiškus. Kodėl Washingtonas taip ilgai prilaikęs "watchful" politikos ūmai prašeko apie kariškus žingsnius Meksikos link. Ar nenorima tik tokiais naujais samanymais nukreipti Amerikos gyventojų atydus nuo iškilusių ne susipratimų tarp Dėdės Samo ir Vokietijos kaizerio. Tikime kol

kas, kad taip nėra, ir laukime Suvienyty Valstijų naudingų sumanyimų įsikūnijimo Meksikoje.

"ADRIATIK" ISPLAUKĖ IŠ NEW YORKO.

Iš New Yorko šiomis dienomis išplaukė didžiausias prekybinis laivas "Adriatik" White Star linijos. Ant laivo randasi daug visokių karės įrankių, siunčiamų Anglijon, ir 296 pasažierių. "Adriatik", plaukia į Liverpool'į, bet nežinia, ar pasiseks jam pasiekti tą uostą; vokiečių povandeniniai laivai rengeis jį pavaišinti minomis. Tarpe pasažierių bene randasi keletas amerikiečių. Tai gi laivui nuskendus, Suvienytytos Valstijos pasitaikytų dar vienas akstynas prie sutraukimo ryšių su Vokietija.

BAISI NELAIMĖ ANGLIŲ KASYKLOJE.

Namaino, B. C. Eksplodavus anglių gamais Western Fuel Co. kasyklose, 40 darbininkų atsidūrė dideliame pavojuje; kaikiurių iš jų ligisol nesurandama. Išgelbėta tik 16 ypatų.

KAPŲ LANKYMO DIENA.

Gegužio trisdešimt pirmą dieną visoje Amerikoje iškilmingai pagerbta mirusiųjų už šio krašto liuosybę atmintį. Kiekviename mieste ir miestelyje tūkstantinės minios žmonių apsilankė ant kapinių, kiekviena tauta savųjų, kur atlaikytą pamaldos, pasakytą daugybę prakalbų, dalyvaujant draugijoms, pasipuošusioms uniformomis. Didžiausios iškilmės įvyko Suvienyty Valstijų sostinėje Washingtone, New Yorke ir Chicagoje. Washingtono kapinėse Arlington pats prezidentas Wilsonas laik iškilmi pasakė karštą prakalbą, pažymėdamas, kad Suvienyty Valstijų piliečius ateityje laukia daug svarbesni atsitikimai už pragyventus ligisol nuotikius. "Visi tie, sakė Wilsonas, kurie šiandien užima rėdoje augstas vietas privalo šventai išpildyti savo pareigas šio krašto labui. Šios dienos iškilmės nėra nuliūdimo ir nusiminimo diena, bet naujų spėkų ingijimo 17 metų atgal Amerikos piliečiai užkovojo šiam kraštui tautišką sąžinę, kurią privalo kiekvienas mąstytojas turėti. New Yorko ant kapinių apsilankė "milžiniškos minios žmonių. Kapinės visur buvo papuoštos gyvų vaikais. Chicagoje tokių iškilmių kaip šimet, kaip pasakojo miesto seni gyventojai pirmiau nebuvo. Visas miestas buvo pasipuošęs vėliavomis, kapinėse marguliuojančiais mažų vėliavukų, gėlių ir marga žmonių minia.

SUVIENYTY VALSTIJŲ TURTA.

Suvienyty Valstijų statistikos biūras oficialiai paskelbė apie pasekmes padarytojo 1912 metais šios šalies turto apskaitinimo. Šulio to biūro išrokovimui Suvienyty Valstijų turtas siekia 187,739,000,000 dolerių. Paskirstant tarp gyventojų, išpultų po 1,965 dolerius kiekvienam vyrui, moterei ir vaikui. Ši turta sudaro: žemė, trobėsiai, gyvuliai, mašinos, prekės, laivai, geležinkeliai, auksas ir sidabras ir daugybė kitų dalykų, taip pat gyventojų nuosavybė. Suvienyty Valstijų turtingiausia valstija skaitosi New Yorkas, kurios turtas apskaitinomas 25,011,000 dolerių, potam čia Illinois valstija — 15,484,000 dolerių vertės turto ir Pensilvanijos — 15,488,000 dolerių turto vertės.

Anglijos turtas, apskaitinotas praėjusiais metais išneša 108,280,000,000 dolerių, Vokietijos gi pagal apskaitinavimų padarytą 1908 metais turtas siekia 77,864,000,000. Kaip matome Suvienytytos Valstijos užima tarp tų viešpatijų pirmą vietą.

VOKIEČIŲ ATSAKYMAS IR NAUJA AMERIKOS NOTA.

Sulaukė Suvienyty Valstijų valdžia vokiečių atsakymo ant savo notos, pasiuštos Vokietijai dėl skandinimos pasažirinių laivų karės apimtose vandenynuose. Vokiečiai, trumpai pasakius, savo pasielgimą su laivu "Lusitania" ir kitais skandinimais vo-

kietųjų torpediniais laivais, atsisako išpildyti Amerikos reikalavimą nustoti atakavus beginklį prekybų laivų, vežančių Anglijai valgomuosius produktus. Ant svarbiausio Amerikos notos skirsnio, tuojau priimti atskandius mirčius, kad daugias panašius atsitikimų, kaip su "Lusitania" nepasitaikintų, vokiečiai atsako: "Vokietijos valdžia negali priskaityti Anglijos laivų, plaukiojančių karės apimtose vandenynuose už neutrališkus ir vokiškojo laivyno viršininkai neatsako už tų laivų likimą."

Vokietijos atsakymas nepatenkino Suvienyty Valstijų valdžios, kuri jau pradėjo galvoti apie sudarymą naujos notos, atštresnės. Šioje notoje bus pareikalauta nuo Vokietijos užtikrinti Amerikos piliečiams saugumą, kaip to reikalauja tarptautiškos teisės. Be to naujoji notoja bus pažymėta, kad prieš atakavimą pasažirinio laivo, būtų duota progos išsigelbėti jo pasažiriams ir ingulai. Visokie pasiteisinimai, kad laivo nuskandinimas įvyko dėl jo prigulėjimo kariaujančiam viešpatijai yra mažos vertės, nes ir įvykus nelaimė su "Lusitania" ant jos nebuvo nei ginklų, nei amunicijos vienkint niekuo nekaltai pasažiriai.

Nežinia kaip Vokietija šutiks Amerikos naują notą.

Žinios iš Lietuvos

KIEK DABAR VILNIŲ LIETUVIŲ.

(Iš laikraščių).

Kiek jų yra, sunku nurodyti tikras skaitlines. Tiek tik galima pasakyti, kad jų Vilniuje daug. Laikytose lietuviams pamaldose trijose Vilniaus bažnyčiose: Sv. Petro, Mikalojaus ir Bonifrateliuose prisirenka lietuvių pilnos bažnyčios. Prieš keletą metų buvo Vilniaus bažnyčioje lietuvių surašinėjamai, kurie dėl daugelio priežasčių nenuėmė gerai padaryti. Tų surašų lenkų redaktoriai turisi tvirtai įkandę ir nuolat juos kartoja. Tuotarpu tie surašai neturi ne mažiausios vertės. Kun. J. Stepanavičius keletą metų vėliau kalbėdavo šv. Jono parapijoje, kad ten lietuvių esama nemažiau 600, o per surašinėjimus bažnyčiose surašo mažiau 30. Taip pat ir kitose parapijose.

VOKIEČIŲ BOMBOS.

Ant Platelių, Telšių pavskruidė vokiečių orlaivis 7 d. balandžio, ir metė dvi bombas, kurių viena nukėlė dvaro laukan, kita ežeran. Balandžio 6 d. anksti ryto 6 val. vokiečių orlaivis numėtė Varnių miestelį dvi bombas, kurių viena nukėlė ant namelių, nieko neužmušdama, kita inlektė prūdan.

VOKIEČIAI LIETUVOJE.

Liepojus. Priešais Liepojų jūrės pasirodė vokiečių skraiduliai ir nedideli garlaiviai. Šiauliai. Šiaulių apeliokėse didelių nuotikių karės laukuose nebuvo. Vokiečių kariuomenė šiek tiek pasitraukė rytuos, kur susitikus su rusų kariuomenė, susikruto. Po trumpo mūšio pasitraukė atgal.

Marijampolė. Vokiečiai apsilankė Marijampolėje, pirmiausia pasistengė surinkti sveikus, jaunus vyrus iš miesto ir jo apeliokų. Visus surinktuosius išvarė Vokietijon. Pasiliko tik vaikai ir moters.

Kapčiamiestis. Seinų apskr. Kapčiamiestio apeliokėse vokiečių kariuomenė išbuvo arti mėnesio. Kapčiamiestį sugrindė apie 50 namų, kiti sugriauti ir suardyti. Vokiečiai viską iš čia išaivedė. Sugrįžę gyventojai nebegalėjo pakinti savo senovinių vietų. Laukai liko neapsėti.

Kedainiai. Šioje apeliokėje įvyko gana smarkūs mūšiai tarp vokiečių ir rusų. Vokiečiai sunašė rusų kariuomenės pasi-traukė.

Dotnava. Kauno apskr. Vokiečiams netikėtai užklupo Raseinių miestą, gyventojai bėga kaip stovi Dotnavos linkui. Dau-

guma pagėgėlių buvo susitikę su vokiečių kariuomenės žvalgiais, tik tie jiems nieko blogo nedarė.

VOKIEČIŲ ŠEIMYNINKAVI- MAS RASEINIUOSE.

Rusams apleidus miestą, tuojau čia persikraustė vokiečiai su visa savo tvarka. Adelio vaistinėje buvo padaryta taryba, kurioje nutarta buvo sudėti kontribucijos apie 10 tūkstančių rublių. Bet, pradėjus maldauti, kontribucija buvo sumažinta ligi 6000 r. Tarybon pašaukti buvo vietos advokatas Levi ir kun. dekanas Dočkus. Tuojau pradėta buvo nešti kontribucija. Nešė arbatą, avižas, šieną ir stačiai krovė į krūvą ant rinkos. Praėjus kuriam laikui, krūva žymiai padidėjo ir užėmė visą rinką. Vokiečių komendantas pašaukė tuoj fotografą, kuris ir nufotografavo visą raseiniųjų dovaną, su nešta vokiečiams. Dėlei kontribucijos daugias nukentėjo vietinis klebonas ir žydai.

SUVALKIEČIAI PABEGĖLIAI.

Prienai, Višakio Rūda, Surgub. Šiuose dviejuose punktuose daugiasiai susispietė suvalkiečiai pabėgėliai. Didžiama pabėgėlių iš Marijampolės, Kalvarijos, Vilkaviškio ir Naumiesčio apskrėčių.

KARĖS PABEGĖLIAI ANYKŠČIUOSE.

Bal. 5 d. į mūsų miestelį atvyko sargybinių lydimi, siunčiamieji iš karės lauką Suvalkų gub. gyventojai. Iš pradžių žmonės neįsitikėdami žiūrėjo, spėliodami apie juos artai būsią vokiečiai ar japonai. Bet vienas susipratusiųjų žmonių geriau patyrtis ir paaiškinus kitiems, ištreptieji už valandos laiko gavo visko ir maisto, ir pinigų, ir laikraščių. Auksų dėjo visokie žmonės — valstiečiai, kunigai, žydai ir tt, kas davė rūbo, kas mėsos, duonos. Nelaimingieji džiaugėsi gavę Anykščiųse geras Vėlykas, tikrąsias Vėlykų šventes praleidę Alekso kalėjime. Anykštiečiai norėjo, kad jie pasiliktų čia, bet sargybinių pasakė, kad nuo Kauno vyriausybės paskirta jiems darbo vieta Ežerėnuose, kur bal. 6 d. ir iškeliavo.

KAUNO LIETUVIŲ UŽUOJAU- TA KUN. KAN. ALSAUSKUI.

Nuo balandžio 17 d. "Viltis" pradėjo ir ligi šiol dar nepabėgė skelbusi kauniečių kun. kan. Alsauskiui užuojautą reikšiančią, sarąšą. Matyti apšėiai jų yra pasirašę.

VISUOTINIS LIETUVIŲ MOK- SLO DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS.

Siemet visuotinis susirinkimas bus birželio m. 10—14 d. Pasižadėjo pasikaityti: 1) J. Basanavičius. Levas lietuvių ir kitų Europos ir Azijos tautų pašokose bei dainose. Palyginamojo folkloro studija. 2) Tas pats. Gamta Lietuvių. dainose ir pasakose. Folkloro studija. 3) M. Biskas. Iš dainų rinkimo istorijos. 4) Pr. Dovydasis. Geocentrizmas ir heliocentrizmas istorijoje. 5) Kun. M. Gustaitis. Senieji ir Naujieji Trakai istorijos šviesoje. 6) A. Janulaitis. Žydų istorija Lietuvoje. 7) Petras Klimas. Kaip randama žmonių santykiuose vadynamoji objektyvi "tiesa". Iš etikos metodo studijų.

KARĖS. BELAISVIŲ PADĖKA KUN. J. GRAJAUSKUI.

"Viltis" redakcija gavo iš vokiečių užmositos Suvalkijos lietuvių, kuriame vokiečių belaisvėn patekusių rusų ofiseriai, išreikšia savo padėką Seinų vyskupo kapelioniui kun. J. Grajauskui už tai, kad jis išgelbėjo juos nuo bado. mirties. Gerbiam. Tamsta Redaktorium! Vasario 6 d. mus ofiserius, gydytojus ir kareivius, belaisvius vokiečiai atėvarė į vieną jų užimtąjį maldinuką, kad iš ten tuos išaivytų Vokietijos. Vokiečiai buvo, matyt, nutarę visus mus numarinti badu, ir jeigu ne kunigas Juozas Grajauskas — visi mes būtų mę turėję žūti ta baisia mirtimi. Kun. Juozas Gra-

jauskas pats ant savo pečių atnešdavo mums maisto duonos ir viso, ką jam pavykdavo gauti iš vietos gyventojų. Už tat, Tamstos gerbiamajam laikraščiui tarpininkaujant, visi mes, karės belaisviai, tariame kun. Juozui Grajauskui nuodirdžią ir gilią padėką. Lai Dievas atlygina jam už viską, ką jis mums yra padaręs.

Karės belaisviai.

Katalikiškos Žinios

25-tasis EUCHARISTIJOS KON- GRESAS LOURDE NUO 22 IKI 26 LIEPOS 1914 METAIS.

1913 metais Eucharistijos kongrese laikytame Maltoje buvo nutarta, idant būsintis kongresas atsiliktų Prancūzijon m. Lourde. To sumanyto įvykdinimui komitetas pirmininkaujant vyskupui iš Namuro Heillonui jau iš laiko pradėjo darbuotis, kad sumanytas Kongresas kuogeriausiai įvyktų. Kad palengvinus tą darbą, pradėjo darbuotis, kad sumanytas komitetas, kursai visados gyvuoja, susinešė su vietiniu komitetu, kurio pirmininku buvo Tabetis ir Lourdo vyskupas, Schoepfer. Komitetas jau pradėjoje 1914 metų išsiuntinėjo paskvietiems visiems pasaulio vyskupsams dalyvauti tame kongrese. Pagal jau priimto papročio ir visados užlaikomo Kongresuose, paprašyta šv. Tėvo palaiminimo ir atsiuntimo Pasuntinio, kuriam vadedovaujant atsilieka tokie kongresai. Šv. Tėvas Pius X pasyrė tam tikslui kardinolą Granito Pignatelli di Belmonte, buvusįjį pasiuntiniu Vienoje. Kongresui vieta buvo labai laimingai išrinkta jau iš to atvilgio, kad Lourdas pragarasėjus visame pasaulyje, kaip vieta, kurioje apsirėškė Švenč. Pana Marija: prie to nereta pagerbti 50 metų sukaktuvės, kaip pirmoji maldinga minia aplankė tą stebuklingą vietą. Liepos 25 d. 1864 metais. Komitetas ne apsirėly savo troškimais. Štai ant duotojo paskvietimo atsiliepė katalikų širdys — pasiekus bino į Lourdą ganytojai — vyskupai ir kunigai, pasiskubino iš ištikimieji, visus-gi traukė viena mintis, vienas troškimas, pagarbinti V. Jėzų Švenč. Sakramente, pagerbti šv. Mariją stebuklingoje uoloje.

Nors iškilmingas kongreso atidengimas buvo paskirtas liepos 22 dieną, bet keleivių dauguma jau susirinko 21 dieną; tą dieną atviko ir šv. Tėvo pasiuntinis kardinolas, kurį pasveikino iškilmingai Tarbės ir Namuro vyskupai, miesto delegatai ir dviasikijos ir pasaulinių katalikų minios. Karšti prancūzai ir visi kiti dalyvavusieji padarė didelę ovaciją kardinolui. Prie tos iškilmės dar prisidėjo muzika, varpų skambinimas, fejerverkų sproginimas, dainų plojimas, iškeltų skepetaičių judinimas ir trūkmingi šūkavimai. Lourdos miestas kongreso laike garbiu pasipuošė ir kiekvienas namas atskiru stiliu buvo artistikiškai pagražintas šimtais vėliavų įvairių spalvų, eucharistijos varda, paveikslais širdies V. Jėzaus ir šv. Marijos Panos. Ir nėra ko stebėtis: nes prancūzai mėgta tokius paviršutinius papuošimus ir tame dalyke yra tikrais artistais, prie togi ir širdis turi savo teises, ar geriau sakant, savo jausmų išreiškime ne nori pasiduoti nei jokiams įstatymams.

Bet grįžime jau prie svarbiausiųjų kongresų svarstomų dalykų, yra žinoma, kad Lourdo Kongresas kaip savo darbų prasmę paėmė temata: Jėzaus Kristaus sociališka karalystė Eucharistijoje arba šv. Sakramente". (Le Royanone sociale de Jesus-Christ dans l'Eucharistie)". Kadangi ta prasmė yra labai plati, todėl nėra ko stebėtis, kad ją padalinta į mažesnius tematus, o tuos dar į mažesnius. Pirmu tokiu tematu buvo: "Kristaus karalystės mokslas: koks pamatas ir teisės". Tą temata aiškinant, buvo žmonėms perstatyta mokslas apie Kristaus karalystę Eucharistijoje pagal teologijos: a) to mokslo aiškinimas tarp tėvų, teologų, universitetų, vienuolynuose, b) jo apsirėškimas liturgijoje, dailėje, pa-

rinkluose, e) literatūroje, d) istorijoje, e) jo atnaujinimas Švenč. Širdies pagarboje, f) praplatinimas per eucharistijos kongresus, ypač per tarptautinius. Antru tematu buvo paduota: "Jėzaus Kristaus geradėjystės, suteiktos valstijoms per Eucharistiją". Čia kalbėta apie šv. Mišių geradėjystės, apie išganytojus būvimą Švenč. Sakramente, apie šv. Komunijos pagal šv. Trydentino Santarybos nutarimą; bet visur ypatingai atkreipta atyda į santikius ir įtekmes kalbomųjų paslapčių ir visuomenės gyvenimą. Trečiu tematu buvo: "Apie garbę atidodamą Kristui arba pasiaukojimą Jėzui Kristui Eucharistijoje". Daug kalbėta, bet visos tautos aprinktu sau vieną kokią dieną atidavimui joje ypatingos pagarbos išganytojui, apie garbę atidodamą V. Jėzui ant kongresų tarptautinių, tautinių, vyskupsų ir parapijinių. Apie pirmąjį viešojo atlyginimo išganytojui už viešąją bedievybę, apie išganytojus pagardinimą Eucharistijoje parapijos gyvenime, katalikų veikluose ir taip toliaus. Iš atvilgio į artimuosius santikius Švenč. Panos Marijos prie Švenč. Sakramento ir delei vietos kurioje kongresas atsiuvo, ketvirtuoju tematu buvo: "Kristaus Karalystė Eucharistijoje ir Ne-kaltai Padėtos Karalystė". Čia išgirdome apie santikius tarp Jėzaus Karalystės ir Marijos Karalystės, ir pakeltas klausimas: "Kaip Švenč. Pana Lourde veda dišią prie Eucharistijos". O kalbant apie tai ne buvo galima apleisti kalbos apie stebuklus Švenč. Panos Marijos Lourde.

Ant galo penktuoju tematu paskirta: "Tarptautinių kongresų jubiliejus"; čia buvo kalbama apie svarbiausiąją Jėzaus Kristaus Karalystės mintį supratime tų, kurie pradėdavo kongresų darbą ir koksai buvo tos minties išsiplatinimas 24 pracių Kongresų darbuose. Ant kongresų priimtas yra tokiai papročis, kad dalyvaujantį pagal tautystę pasidalina į įvairius skyrius, ir kad tuose skyriuose gimtoje kalboje yra svarstomi vietos kongreso reikalai. Taip pat buvo ir Lourde, dalyvaujantį pasidalino į skyrius: prancūzų, vokiečių, anglų, lenkų, portugalų, ir čekų. Priimtus nutarimus atliepė Lourdą ganytojai — vyskupai ir kunigai, pasiskubino iš ištikimieji, visus-gi traukė viena mintis, vienas troškimas, pagarbinti V. Jėzų Švenč. Sakramente, pagerbti šv. Mariją stebuklingoje uoloje.

Kiekvieną dieną toki sesija užsiėmėdavo didėle procesija su šv. Sakramentu, kurį nešdavo vienas iš senesniųjų kardinolų, dalyvaujant visai dviasikijai ir žmonių miniai. Kardinolų Kongrese buvo 9, vienu vyskupų apie 200 iš visų pasaulio kraštų, o kunigų vienuolijų ir pasaulinių apie tūkstantį. Vyskupų buvo ne tikait iš Europos kraštų, bet ir iš Činų, Indijos, Turkijos, Algerijos, Tuniso, Egipto, vidurinės ir šiaurinės Afrikos, Antilų salų, Brazilijos, Kanados, Čilės, Kolumbijos, Suvienyty Valstijų, Meksikos, Peru, Argentinos, Panamos, Paragvaj, Venezuelos ir Australijos.

Kaip vyskupai, taip ir kunigai buvo visokių apeigų. Šalyp lotynų apeigų vyskupų matėme Koptų antvyskupų šalyp graikų, armianų vyskupų. Matėme šalyp baltų veidų, juodų ir t. t. Žinoma kunigų buvo daugiasiai iš Prancūzijos. Taip pat ir pasaulinių katalikų, buvo iš visų kraštų ir taip ganytojai ir avelės iš viso katalikiškojo pasaulio kartu garbino V. Jėzų, pasilėpusį šv. Sakramente, prie to tarmies, kokio būdu praplatingi garbę Eucharistiško Avinilio savo kraštuose, lygiai apmąstydami, kaip patraukti prie V. Jėzaus ir tuos, kurie dar toli nuo Jo yra. Sunku buvo suturėti jausmus, paeinančius iš regėjimo tiek tūkstančių žmonių įvairių kraštų, rasų, mokslo, papročių ir pagaliaus apdaro, susirinkusių vienoje mintyje pagarbinti V. Jėzų ir Jo šv. Motiną. Tai padaryti galėjo ir gali tikta Kristaus Dvasia juose — visuose gyvenanti. Užtikra tas Kongresas buvo didžiū, ir puolančiu į akis priparodymu Bažnyčios vienybės ir nors kitokių vasių ne būtų iš to Kongrese, tai tas vienas jau ir tas atnaujinimas samonės prigulėjimo prie katalikiškos Bažnyčios vienybės daug naudos atneša visiems. Ir aiškiai buvo matyties ta mūsų tikėjimo vieny-

bė visur: apeigose, prakalbėse, maldose. O kada pradėjome apie maldą; sunku nekaltėti apie vieną gražų papročį, koksai praktikuojasi Lourde vakarais. Štai, kada sutema, susirenka keleiviai prie Rožanėavos šv. P. Marijos bažnyčią, nešdamies rankose degančias žvakes ir čia prasideda procesija, čia kunigai kartu su žmonėmis keturiomis eilėmis, jei daug yra, arba dviejomis, jei mažias ir iš krutinės visų paklija giesmės, apsakanti stebuklingą Marijos apsirėškimą uoloje. Prasideda žodžiais: "Kalmis ir lomonis"... o keles eiliukes baigia: "Ave, Ave Marija!" (Sveika, Sveika Marija!). Jei sau perstatysime didelę keleivių daugybę, tautų įvairumą, iškalbos būdą, o prie to užlaikymą tos pačios melodijos, tai sau galėsime išsivaidinti, koki milžinišką įspūdį padaro į klausytojus tokia giesmė ir procesija. Išrodė mums jsi klausantiems į giesmės melodiją, kad tai yra stipriausias iš tūkstančių širdžių išsiveržęs himnas šv. Motinos garbei. Ta procesija apėina plačiai ir paskui vėliau grįžta prie tų bažnyčią, idant parodyti tikėjimo vienybę atgieda visi kartu lotiniškai: "Tikima ir Dieva". Pridekime dar, kad laike procesijos apšviečia elektrika visas tris bažnyčias, vieną ant kitos stovinčias, visą priešbažnytinę apygardą, o aplinkinius kalnus apšviečia begalinis ugninis. Tas viskas kartu daro didelį, visą žmogų perimančį įspūdį.

Ne apsačyčiau viską, jei ne priminėčiau apie procesiją su šv. Sakramentu, kurį kas dieną atsilieka Lourde. Tame laike, kada buvome ant Kongreso procesija prasidėdavo 5 valandę po pietų. Jau pirmias priminiau, kad joje dalyvavo visi, čia pridėdame dar, jog kada celebransas su procesija grįžta į bažnyčią, suteikia tada palaiminimą ligoniams susirinkusiems prie bažnyčios. Nešantis šv. Sakramentą išeina iš jo baldakimu ir ant kiekvieno iš tų ligonių daro šv. kryžiaus ženklą, žmonės gi karštai šaukias prie Viešpaties, kad parodytų ligoniuvi save mielaširdystę per užtarymą šv. Panos Kad V. Jėzus Eucharistijoje tas malonus suteikia, kad šv. Švenč. Sakramento gydo ligonius, gal kiekvienas persitikrins, o gal ir matyti ne vienas pabuvęs Lourde. Laikraščiai ir knygos karie nuo karto praneša apie tokius stebuklingus išgydimus.

Augščias kalbėjome apie tai, kaip keleiviai pagal tautos pasidalino į skyrius ir kad buvo iš lenkų skyrius. Pribuvo lenkų ir Kongresas apie 200 daugiasiai iš Poznaniaus kunigaikštystės, o iš kitų dalių mažias. Tas skyrius turėjo sau vietą, paskirtą vienuolijų-Klariškų koplyčioje. Tačiau ne buvo jame svarstyta apie dalykus, Kongresui paduotus, nes neturėjo nei išdirbtu plano, nei paskirtų referentų (kalbėtojų); geriaus sakant, buvo tai maldingos rekolekijos. Tiesa ir patys poznaniečiai vadina tą tiktai lenkų keleivija (pielgrzymka). Suierinkimą aplankė J. E. vyskupas Cieplikas iš Rusijos; o paskutinioje Kongreso dienoje lenkai turėjo laimės persistatyti Jo Emnencijai Kardinolui, popiežiaus pasiuntiniui ir apturėti jo palaiminimą.

Greitai prasliko Kongreso dienos tarp svarstymų ir maldos, prisitartino iškilmių galas — nedėdienis. Apie 10 val. Jo Emnencija kardinolas-legate prie 8 kitų kardinolų, visų vyskupų kunigų ir žmonių minios, atlaikė po šviesiu dangumi prieš Rožanėavos bažnyčią šv. Mikias. Giedodų iš 200 žmonių choras diriguojant kun. Darras. Nėra ko sakyti, kad giedojimas, užlaikant visur liturgijos įstatymus, išėjo kuopikliausiai; ypač Credo iš mišų Dumonta, kurį atgiedodų visi esantieji.

Ant trečios valandos po pietų buvo paskirta galutinė procesija per visą miestą; prasidėjo nuo Kalvarijos kalno prie bažnyčios, čia didesėmis gėtvėmis ir per tris valandas sugrįžo prie Rožanėavos bažnyčios. Dalyvavo jame bažnytinės ir pasaulinės draugijos su vėliavomis, muzika, pasukė jo kunigai be kamžų, su kamžomis, pralėta, vyskupai įvairių apeigų savo bažn. rubuose, lotynų apeigų vyskupai; paskui subdiakonai ir diakonai dalmatikose, kunigai arnotuose, ir ant ga-

Jo po baldakimu nešė Kardinolas legatas Išganytoji Švenč. Sakramente. Paskui baldakimo ejo 8 kardinolai, kiti vyskupai ir atstovai pasaulinių valstybių ir popiežiaus rūmų; ant galo nesuskaitytos žmonių minios. 2 kartą procesija apsisistojo, o 3-tį kartą ir paskutinį netoli nuo Rožančavos bažnyčios, kad iš ten duoti paskutinį palaiminimą. Nutilo viskas: nes tie žmonių tūkstančiai nusilenkė iki žemės, idant priimti Šventųjų Šventojo palaiminimą. Staigu pasigirdo griauštinio bildestis ore, paantrino jį aplinkiniai kalnai ir nunešė toli už Pirėnų kalnų. O iš po dangaus plaukė maloni giesmė, minčių paantrinta: "Sit nomen Domini benedictum. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus sanctus". Taip užsibaigė atminimas Kongressas. Buvo tai paskutinios ramybės valandos Europoje. Nes tuojans prasidėjo didelė pasaulinė karė.

Kun. Adomas Penskis.

Paimta iš "Adoracya Przen. Sakramentu" Vertė Kun. M. M. T.

KAREIVIAI APKASUOSE GARBINA VIESPATĮ.

Prancūzų laikraštis "Journée d'Ouvriers" praneša apie kareivius maldingumą ir troškimą dvasiškos paguodos apkasuose, kur kiekvieną valandą jų gyvenimui gresia pavojus.

Vienos prancūzų transijos kareiviams buvo pranešta, kad ant rytojaus jiems reikės eiti į mūšį. Kareiviai tuojans paprašė savo kapeliono išlaikyti jų išpažinties, kas tas ir atliko. Po tam kunigas pradėjo rengties prie padalinimo komunijs, bet, kareiviai sulaukę kunigą, pranešė, jog jie nėra prisirengę prie komunijs ir ne užlaikė tą dieną pasinuko, maldaudami kunigą atlikti tą reikalą anksti rytą išeinant į mūšį. Kunigas negalėdamas jų noru patenkinti, nes turėjo keliauti į kitus apkasus, kur jo laukė daugias kareivių paliko komunijs vienam iš pakliuvusių kareivių klierikų, pavesdamas jam aprūpinti savo draugus laimės šaltiniu. Per kiauš naktį kareiviai iš eilės klūpodami prie šv. Sakramento garbino jį, pakol neišaušo ir tada priėmė komunijs, išėjo, sustiprinti dvasioje, į kovos laukus.

VATIKANĄ APLEIDŽIA KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ KUNIGIJA.

Romos laikraščiai praneša, kad iš Vatikano skubiai išvažiuoja kariaujančių valstybių atstovai ir kunigai. Italijai pradėjus kariauti, popiežius Benediktas XV išleido aplinkraštį, pažymiantį Apaštališko sosto neutralitetą, išskiriant italų dvasiškiją, kurios pareiga bus išpildyti savo pareigas tėvynės labui. Vatikano apšaido Austrijos, Vokietijos ir Bavarijos atstovai. Jie išvažiuojo iš Italijos jų valdžioms pareikalavus. Draugiškų Italijai valstybių atstovai prie Vatikano pasiliko ant savo vietų.

Vokietijos ir Austrijos valdžios atšaukė iš Romos visus kunigus, prelatus ir kitus katalikiškos dvasiškijos viršininkus, tų šalių pavaldinius, pavesdamas jiems kariaujančioj armijoj aprūpinti dvasinius kareivijos reikalus.

KANADOS EUCHARISTIJOS KONGRESAS.

Liepos 13, 14 ir 15 d. Kanados mieste Montreal atsisus Kanados Eucharistijos Kongresas, dalyvaujant prancūzų ir anglų dvasiškijai. Prancūzų posėdžiai bus laikomi Teisių universitete, anglų Kongreso salėje. Garbės prezidentu būsimoj kongreso paskirtas Quebec'o antvykusis kardinolas Begin, prezidentu Montreal'o antvykusis Bruchesi. Laikė eucharistų kongreso įvyks daug nepaprastų iškilnių, posėdžiuose bus skaitoma pasižymėjusių katalikų veikėjų raštai apie Eucharistijos svarbą ir nuopelnus.

BALTIMORE, MD.

Šįmet šv. Trejybės dienų buvo svarbi dieną Baltimorės lietuvių parapijoj.

Nes toji dienos suvėrus šešiasdešimt mūsų bernaičių ir mergaičių pirmą kartą priėjo prie Dievo stalo. Tą pačią dieną buvo pašventinta puiki vėliava jaunų vaikų drėstės šv. Aloiziaus.

Užbaigiant gegužės pamaldas apie trečią valandą buvo didelė gatvės procesija, kurioje dalyvavo: merginų drėstė Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios, jaunų vaikų drėstė šv. Aloiziaus ir daugelis gražiai pasipuošusių vaikų, kurie tą dieną ejo prie pirmos komunijs ir kitų, viso apie tris šimtus.

Nežiūrint, kad dangus buvo apsiniaukęs, tačiau procesija gatvėmis puikiai pavyko, o į bažnyčią žmonės netilpo.

Nežiūrint kad buvo didelės minios žmonių, tvarka visur buvo pavyzdinga.

Ikišioliai čia beveik nebuvo galima kur gauti maldaknygių ir kitokių religinių daiktų. Dabar tai keblumą pašalino p. A. Ramoška, nes įrengė laikinę po bažnyčia vietą, kur galima gauti netik visokių maldaknygių, bet ir šiaip visokių knygų ir paveikslų ir kitokių religinių daiktų. O kareiviams, kada bus galima gauti visokių knygų iš Lietuvos, p. A. Ramoška žada uždėti didelę knygų sankrovą ir intaisyti nuosavią spaustuvę.

Jonas Kurklinskas.

HARTFORD, CONN.

30 d. geg. pas mus atsisuvo šv. Trejybės atšaidai lietuviškoje parapijoje. Tą dieną buvo prirengti vaikai prie pirmosios komunijs. Tame daug pasidarbavo vietos klebonas kun. J. Ambotas ir moksleivis klierikas, A. Valantijus, kuris laikinai apsigyveno Hartforde. Visiems buvo linksmas matyti vaikų besiantinančius prie Dievo stalo. Mergaitės buvo baltuos rubuos, ant valionais ir rūtų vainikais ant galvos, o bernaičiai su baltais kaspinais ant kairės rankos. Ypačiai buvo malonu tėvams matant savo vaikučius toje brangioje katalikiškos valandoje.

Tą pačią dieną buvo komunijs diena ir moterų šv. Elžbietos draugijos, kurios konstitucija reikalauja kad narės eity išpažinties kas metų bėrtainis. Tai labai gražus ir pavyzdingas protys.

Rūtelė.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

NEW YORKO, BROOKLYNO.

Lietuvių R. katalikiškų draugijų Sąjungos, 16 gegužio laikytoj konferencijoj paskaityta pastabą "Drango" 20-to numerio pastabų skyriaus, kur tarp kritikos kokio tai neaiškaus "Lithuanian Friendly Aid Society", "atsiūkimo" yra pasakyta būk L. K. D. S. "nukripi klaidingoms vėžoms".

Taigi šiūni mes prašom gerb. "D." pastabų rašėjo, kad minėtas nukripiamo žodžius atšauktumėte. Mūsų L. K. D. S. nėra niekur nukripius, mes veikiam savo programą užbriežtu keliu! Mes nieko bendro veikime neturim su "L. F. A. S."

Mūsų tikslas dabartinio veikimo yra pakreiptas aukų rinkime į Tautos Fondą, (ar tai būtų blogas nukripiamas) norima surengti taip vadinamą "Tag Day" ir jau gerb. mūsų apeliinks klebonas užrašė per bažnyčią merginas užrašyti rinkti aukas, net po du kartą, bet tik sunkiai tai vykdoma, na ir su pagalba L. K. D. S. norima įvykdyti. Na o kaip "D." perstato mus "kripiant" tai mes jokiu būdu nesuprantame. Mūsų nuomone yra, kad mes brooklyniečiai su chiegiečiais nesuprantam vieni kitų minčių.

Atšaukimo komisija.

Red. Prierašas. Dėdami šitą atšaukimą, mielai atšaukiamė

savo padarytą klaidą ir džiaugiamės iš brooklyniečių gražaus veikimo. "Dr." Red.

BROOKLYN, N. Y.

L. R. K. D. S. konferencija bus liepos 18 d. Ap. P. Šv. parapijos mokyklos kambaryuose. Paprastoje valandoje. Delegatų kviečiami atsilankyti.

Valdyba.

LAWRENCE, MASS.

Viena iš dėkingųjų a. a. kun. J. Zebriui yra šv. Laurino draugystė. Jo atminimui toji draugystė užpiko mišias 13 d. birželio šių metų. Nebereikalo jie pirkto. Kun. J. Zebrys nemaža jų labai pasidarbavo. Štai keletas dalykų, kuriais suriša šv. Laurino draugystė su a. a. kun. J. Zebrio darbas.

Kada kun. J. Zebrys atvyko pirmą kartą į Naująją Angliją, 1893 m. atkeliavo į Lawrence, Mass. Tada tik buvo čia viena lietuviška šeima ir keletas pavienių. Toji šeima buvo K. Valackų, pas kuriuos jis trumpam laikui ir apsigyveno, išvažiudamas į Connecticuto valstiją prižadėjo greit sugrįžti. Prižadėjimą išpildė ir 1894 m. sugrįžęs pradėjo čia darbuotis ir sudarė šv. Laurino draugystę iš 12 narių. Nuo to laiko draugystė pradėjo augti ir dabar tebegyvoja.

Vėliau kada toji pati draugystė pradėjo organizuoti lietuvišką parapiją ir, kada lietuviai buvo dviejopos nuomonės, vieni norėjo nuo vyskupo neprigulėti, kiti būti tikrais katalikais, kun. Juozas atėjo pagalbon. Atvažiuo ir kun. Delionis, laikė dielės prakalbas, bet žmonės šaltai klausė. Bet kada atvyko kun. J. Zebrys, mus suvedė į vienybę ir padėjo pamatus dabartinei šv. Pranciškaus parapijai, kuri pasekmingai ir dabar tebegyvoja. O patarimais parapija daug pasinaudojo. Draugystei yra likęs a. a. kun. J. Zebrio gražus paveikslas, kuris padėtas bažnytinėje salėje ir laikomas jo atminčiai.

Nariai.

MELROSE PARK, ILL.

Gegužio 25, buvo pas mus prakalbos, parengtos draugijos Sūnų ir Dukterų Lietuvos. Toji draugija pradėjo organizuoti prieš du mėnesius. Kalbėtojas buvo, kaip buvo garsinta atvykęs iš rytinių valstybių M. Dusevičia. Nuvykau ir aš pasiklausyti tų prakalbų.

Žmonų prisirinko neperdaug: aisiai: Su moterimis ir merginomis apie septyniolika žmonių. Pirmiausiai išėjo kalbėti M. Dusevičia. Pasiakė kalbėsiąs pirmiausiai apie vyrus, o paskui apie moteris. Savo kalboje minėjo apie Newark'ą, apie hotelius, apie bačkas, kurioms dugnus, jis gyvės, dėjęs, tik paskui kada atsirado mašinos ir jis pradėjęs savo darbą pametęs, važinėti po lietuvių kolonijas su prakalbo. (Tur būt geras uždėdaris važinėti su prakalbo. R.) Žodžiu, kalbėjo apie visokių dalykų, kurie jam užėjo į galvą. Potam liepė dar neišėiti, nes jis pasisėjęs, kalbėsiąs apie moteris. Jo vietą užėmė "extra" kalbėtojas iš publikos Pileckas. Tam "extra" kalbėtoju pradėjus kalbėti visi katalikai išvaikėjo iš salės. Liko tik ceciliečiai. Išėjo kalbėti Dusevičia antru kartą. Danguis nieko nesuėmė kaip tik kunigus, skaplierius ir bažnytinės draugijas. Niekieno kiek įmanydamas. Vyčiams taip pat klivuo nemaža. Neuzmiršo ir savo laikraščius išgirti.

Socij. Antanas.

NEWARK, N. J.

Mūsų miesto socialistai neapsieina be davatkėlių. 22 diena gegužio jie buvo parengę vakarą, kuriame turėjo būti vaidinama "Trys Mylimos". Pasitaikė labai prasta diena ir kada jau buvo laikas vaidinimą pradėti, apie pusę po 9, tai publikos buvo vos keliolika, iš kurių aštuonios ypatos buvo nusipirkę sėdynių tikėtus. Mūsų socialistai matydami, kad daugiau žmonių neatina nusiiminė. Jų pirmininkas p. D., išėjimas ant pagrindų paaiškino, jog vaidinimo nebus. Pirmą, del blogumo oro, antra, delto, kad Newarko devatketės sustraikavo.

Dabar aiškiai matoma, kad cecilikai be katalikų negali apsieiti, ir senai jau būtų išnykę kaip kamparas be pipirų. Dėja, mūsų katalikai ne visi laikosi vienybės. Yra tokių, kad jiems padeda bedievybę platinti ir remia jų užmąnymus. Reikėtų katalikams susiprasti ir laikyties vienybės, ir neit ant jų vakarų, tegu jie sau vieni gyvuoja.

Davatkėlė.

LIETUVIAI KITUR.

IS LONDONO.

Lietuvių klubas vis yra naujai tvarkomas ir, kaip galint, stengiamasi jį užlaikyti nuo bankruto. Dabar šiais metais, ant kiek jau klubo stovis yra pagerėjęs, ir kaip atrodo lietuviams, neteks palikti be klubo. Neseniai vienas susirinkime iš atsakytų pasirodė, jog šiais metais klubas davęs nemažai ir pelno. Dabar nariai turėsia ineidami kluban mokėti net po 6 penus už vieną kartą, ir tad dar negalesia pilnomis teisėmis naudotis, taip kaip nariai mokėdami mėnesinę. P. J. Sleznikas, klubo raštininkas, susirinkimuos vis apsiėjęs ineša naujų užmąnyų, kaslink klubo, ir tie inešimai yra naudingi, kadangi dažnai kaip kurie tampa vienbalsiai priimti. Tikta klausimas ar visi nauji užmąnymai įsikūnės. Abejotina. Musiškai nekarta yra nusprendę įvairių sumanyti, bet ventik ir pasilekia nusprendimu, o ne įvykdimu. Kaip ten ne būtų, bet kaip atrodo dabartiniame laike, klubas nuo bankruto išsiku. 1 d. gegužio V. Kezelio, lietuvių, suėdę berniukas apie 4 metų senumo. Motinai išėjus į kokią ten dirbtuvę ant trumpo laiko, berniukas likęs kambaryje vienas. Bežaidžiant jam su degtukais, užsėdę vaiko drapanėlis, ir taip sunkiai apdėgė, kad motina parėjus jau rado vaiką vos gyvą. Nugabentas į ligonbutį po dielelių kentėjimų bernukas pasimirė.

Tėvai, o ypač motinos, būkit atsargūs su vaikų auklėjimu. Kiek mañ yra žinoma mūsų moterėlis, kai-kurios palikusios savo vaikus vienus kambaryje ir plepa su kaiminkomis ant gatvės ilgus laikus.

Kalnervitis.

LONDONAS.

Sekmadienį 11 Balandžio buvo laikytas švento Kazimiero lietuvių parapijos bėrtainis susirinkimas. Paprastai mišiskiai susirenka kluban, kad pirmiausia pasilinksminči, pasokti ir t. t. Nors dabartiniam laike tas nepadoru būtų taip elgties, kadangi mūsų broliai lieja kraują karės lauke, o kiti kenčia vargą ir badą, arba kitokių persekiojimus. Pradedant svarstyti parapijos reikalus, mūsų vietinis klebonas K. Matulaitis, išdavė atsakaitą. Iš surinktų įvairiems reikalams aukų. Minėjo ir pavardes ir kiek kas ant ko buvo aukavęs.

Toliaus klebonas pasiškino, kad aukos pasiųstos Lietuvon, dėl karės nukentėjusiems yra lygiai dalijamos visiems cecilikams ir kitataučius, išskyrus kurie velėti nori pasinaudoti, tinginius, ir kitus tam panašius.

Pagalios klebonas pridurė, kad tokiuos komitetuos esą viešokli pažinur žmonių — kunigų ir sveitiskųjų, anot klebono, jau kunigų visur ir neuztektų. Galop klebonas priminė, kad neklusintų visokių neteisinių paskalų, kurias leidžia "Rankpelnis", "Sakė", ir kiti tam panašūs šlamėteliai ir net klebonas kelis kartus ragino, kad kas atsilieptų, iš "Rankpelnio", iš "Sakės", skaitytojų, mat klebonas norėjo žinoti ką jie mano tame klausime.

Netrukus atsiliepė J. Levinas, net pripažįdamas, "Rankpelnį" už rimtą laikraštį. Norėjo J. Levinas ir daugiau ką pasakoti, buvo jau ir pradėjęs, bet jam trukdė klebonas, ir kaskurie kampuos atsiliepė, tėvai klysti, tėvai klysti.

Kiek žinan p. J. Levinas, rodo rimtas žmogus, tačiau šiam dalyke apsiriko.

Toliaus buvo žadėtos parapijos skaitlinės, ir rinkimas naujo

kasieriaus: Šiaip naujų užmąnyų kaslink parapijos reikalų nebuvo.

Pagalios klebonas papasakojo ir apie karę.

Kalnervitis.

LIETUVIAI RIAZANE.

Riazane pabėgėliai lietuviai gali daug pigiaus pragyventi negu kur kitur. Yra čia keletas šeimynų atvažiuusių iš Kauno ir kitur, bet nedėjuoja, kad sunku pragyventi. Ypač tarnaičių lietuvių katalikų, rusai labai ieško. Yra keletas labai pagarėjusių gerumu ir gerai užmoka. Galima pragyventi neblogai. Labiausia gerai, kod yra bažnyčia ir su kunigu iš bėdos galima lietuviškai susisiekti.

Chicagoje.

CHICAGOS TAUTOS FONDO KOMITETAMS PRANEŠIMAS.

Pribuvus į Ameriką gerb St. Simkui Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti ingaliotiniui, ir kad surengus jam maršrutą su prakalbomis, kviečiame visus Chicago Tautos Fondo komitetus susirinkti pėtnyčioj, 11 d. birželio, į šv. Jurgio par. salę, 7:30 val. vakare. Prašoma jį tų susirinkimą atvykti kaip galint iš įvairių miesto dalių, nes gerbiame iš Lietuvos svečio prakalbų maršrutą šių metų Tautos Fondo seimas nutarė pradėti nuo Chicago miesto. Visų prašoma nepamiršti pribūti tan susirinkiman.

Julius Kaupas.

Tautos Fondo Chicago. Apskrities Raštininkas.

CHICAGOS LIET. R. K. LABD. SA-GOŠ KUOPŲ NARIAMS PRANEŠIMAS.

Nariai, kurie turi paėmę serijų tikietus pardavinėjimui, malonės juos sugrąžinti prieš pikniką savo kuopų vyriausybėi. Kuopų vyriausybė teiksis priduoti minėtus tikietus centro raštininkui pikniko daržė tikietų ofise, nes reikės surašyti kiek kokia kuopa pardavė tikietų ir sutvarkyti lioteriją. Nariai, kurie negalės priduoti tikietus savo kuopų vyriausybėi galės juos sugrąžinti pikniko daržė centro raštininkui.

A. S. Prečišauskas, Centro raštininkas.

WEST SIDE'S JAUNIMO IŠVAŽIVIMAS.

Nedeliolį, 6 dieną birželio West Side's jaunimas, artimųjų draugų mažam būrely, buvo išvažiuojęs į Willow Springs, kur linksmam praleido laiką bežaidžiant ant tyro oro. Be dainų ir žaislų atsisuvo lenktynės, šokinėjimai į aukštą per virvę ir daug kitokių priemonių. Geriausiai atsižymėję vaikinai ar merginos gavo po puikią dovaną, iš kurios džiaugėsi ne tik apdovanotasis, bet ir visas būrelis, priitiant griausmingų delyn plojimų.

West Side's merginas galima pagirti ir už gerą šeiminkavimą. Prirengtoji vakarienė taip visiems patiko, kad per pusę valandos neliko iš jos nei gabaliuko.

Vakare besisiskirstant, sudainuota tautiškas himnas, po kurio visas jaunimas linksmas ir ingavęs nemažai įspūdžių sugrįžo į Chicago. Tarpe svečių matėsi nemažai ir Bridgeporto jaunimo.

K.

KONCERTAS NAUDAI ŠV. KRYŽIAUS BAŽNYČIOS.

Šv. Cecilijos Giedorių Draugija, nedeliolį, birželio 6 d. parengė koncertą šv. Kryžiaus bažnyčios naudai. Koncertas galimas prisikaityti prie vieno iš geriausių pasiekusių, jeigu tik paisimsime

omenyn, kad jame dalyvavo jau gerai visiems žinomi Chicagoje ir jos apeliinks dainininkai ir muzikai. Publikos numylėtinė p-ni M. Janušauskienė padainavo solo H. Jones'o Baguž prižadą ir Donizetti Sextet iš Lucijos. Abi dainos atlikta artistiskai, skardus dainininkės balsas, malonios tonų vibracijos tiesiog visus žavėjęs.

Mūsų pijanistė p-lė B. Nausėdaitė galima pavadinti naujai sužibėjusią žvaigždele muzikos rityje. Jos skambinimas, harmoniškas atsiliepdamas klausytojų ausyse, sukelia jausmus ir verčia kiekvieną pamylėti muziką ir ją pasigerėti. Šiame vakare p-lė Nausėdaitė pavaišino publiką Nerz'o Spanišku Šoku ir Nekreff'o Walėku.

Puikiai padainavo ir virų choras "Mes sveiknam" ir "Pasakyk Lietuvai", matyt dainininkai gerai prisirengę prie vakaro, na ir išpildė savo užduoti gerai.

Gerai buvo smuikininkai p. p. L. Kibortas ir Paulauskis atlikusieji dueta. Negalima tytomis praeiti ir kitų programos išpildytojų. Kam galėjo nepatikti p-nios J. Kraževskienės ir p-lės A. Brazauskiutės duetas. Malonus balseliai, geras atlikimas ir vykusiai parinktos dainos: "Viturėli" ir "Augsti Kalneliai" ne vienas sugrąžindino širdį. P-lės A. Brazauskiutės solo sudainuota "Bacio" (pabučiavimas, italijoniškai) ir "Mūs Lietuvaitė" tik jau neblogo išėjo.

P-lės Marcinkevičiūtė ir Milaševičiūtė sutartinai paskambino ant keturių rankų pijaną. Jeigu prie to viso pridėsime pačio šv. Cecilijos choro išpildytas dainas, iš kurių geriausiai pavyko "Už Raseinį" ir "Kur namas mus" tai turėsime koncerto išpildymą pripažinti labai vykusiu.

Prie koncerto blogųjų pusių galima priskirti mažas skaitčius atsilankiusios publikos ir viena kita klaida išlaikyme takto kairių dainų.

Už koncerto surengimą garbė priguli choro vedėjui var. VI. Daukšai.

J.

VARDAI AUKŲ RINKTŲ.

Vainikų dienoje ant šv. Kazimiero kapinių Chicagoje, Našlėlių Prieglaudose Naudai:
P-lė Ona Sukaitė \$14.19
" " Ona Stankaitė 11.74
" " Liudv. Tamošauskaitė 3.56
" " Ona Krenkaitė 6.25
" " St. Kačinskaitė 22.67
" " Pet. Urbonaitė 1.70
P-ni S. Nutautienė 3.00
" " Ona Pocienė 19.53
P-lė Ona Kavalinaitė 12.88
" " K. Norvilaitė 28.30
" " Kaz. Šlušnaitė 2.11
P-ni Julė Pudžvilienė 10.90
P-lė Cecilija Česnaitė 4.36
" " Zofija Sedimkaitė 1.92
" " Ant. Beinoraitė 2.74
" " Marijona Mikšaitė .. 2.52
Viso \$148.37.

Priėmė Kun. A. Staninkynas. Labd. Sąjun. Kasininkas.

CICERO, ILL.

Šiame Chicago priemiestyje prisiglaudė vidutinė lietuvių kolonija — apie 400 suvėrus še-

minų. Yra daug ir pavienių. Lietuvių skaičius greitai auga. Daugeliui atsisbosta troškus miestu oras, dūmai ir užtat nenuostabu, kad einama į priemiestius, kur ir oras geresnis, ir lengviau galima įsigyti nuosavybę, sveikatingumą. Čiėro, kaip ir kitur, gadinia sailūnai, kurie čia dygsta vienas po kito, kaip grybai po lietaus — daug greičiau, negu auga gyventojų skaičius, neatsižūrint visai į bloguosius laikus, kurie visiems davėsi pajusti, tik ne žmonių nuodytojams. Šie blogų laikų neatjančia. Galės skursti mūsų parapijos, organizacijos, galės negauti pašalpos Lietuva iš Amerikos del jos blogų laikų, bet Amerikos sailūnams vis pakaks žmonių krauro ir prakaito, pakol ukvačiai jį varvins begirtaudami dar neįsugrėję mūsų broliai darbininkai.

Cicero — tai viena iš gyvesniųjų mūsų kolonijų. Čia ir Amerikoje augęs jaunimas neatlieka nuo broliukų ir sesučių, atvykusių iš Lietuvos; šviečiasi ir smagiai veikia Vyčiuose, dalyvauja Blaivybėje, Moterų Sąjungos kuopoje, taiso dažnai vakarus, gegužines, remia šv. Kazimiero knygyną ir t. t. ir tt. Dabar, vadovaujant vietiniam Tautos Fondo komitetui rimtai sukruto rinkti parašus po lietuvių peticiją į Taikos kongresą.

Bet ypatingai pagirtina Cicero lietuvių jaunamėnė už savo skaitlingą (apie 50 žm.) ir gerai susigiedojusį chorą. Tiesą pasakius Cicero chorą reikėtų prisikaityti prie vieno iš geriausių Amerikos lietuvių chorų. Balsų gražumas ir sutarimas tiesiai žavėte žavi. Kas iš Chiegičių nori paklausti tikrai gražaus, jausmingo, sudininančio giedojimo, lai važiuoja į Cicero pasiklausyti choro, ar kai jis gieda bažnyčioje mišias, ar kai jis dainuoja vakaruose. Čia pirmoji garbė pripuola Cicero parapijos vargonininkui p. Mikalaskui,

kurs savo darbštumu ir gabumais taip augstai iškelė Cicero choro, viena jo giesmininkė — solistė sopranas — panelė Ambrozaitė, tai nauja žvaigždutė mūsų scenoje, atiteityje nesykį kels dvasią ir teiks malonumą lietuvių publikai.

Visus judinanti pajėga — tai vietos klebonas kun. A. Ežerskis. Tik kuomet kiti judina žmones ugninėmis prakalbomis, diidele energija — jisai kelia savo parapiją savo švelnia ir gilia meile. Kun. A. E. tur-būt dar nei vienas savo parapijonui nėra ištaręs blogo žodžio, užtat ir parapija jį myli begalo ir klauso. Klebonas — jų brolis, tėvas patarėjas. Jisai visuomet su būsna žmonėmis. Jo ofisas retai būna tuščias, o motutės, eidamos pas kleboną, būtinai turi nusivesti, arba ant rankų nusiesti savo kūdikį, kad ir jų mylimas tėvelis jų džiaugsmu pasidžiaugtų. Daugelis gi jų ir plaukus savo sūneliams emė auginti ir šukuoti taip, kad būtų panašūs į kun. klebono, tuomi sutverdamos naujų, šukavimosi stilių — a la Ežerskis. Kun. Ežerskis — tai vienas iš labiausiai populiarių ir labiausiai mylimų mūsų kunigu.

A-kis.

Jau išėjo iš spaudos 3 numeris

"Pažangos"

Literatūros, Mokslo, Politikos ir Visuomenės Menesinio Žurnalo.

"PAŽANGA,, eina tautiškai-kriščiūniškoje dvasioje.

"PAŽANGA" leidžia "Draugo" Bendrovė "PAŽANGA" veda tie patys redaktoriai, kurie redaguoja savaitraštį "Draugą"

"Pažangos" Kaina

Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Atskiri numeriai po 25 c.

Adr.

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.

REDAKCIJOS PASTABOS

TEVAI TURI ROPINTIES VAIKŲ ATEITIMI.

Atejus pavasariui prisitari- no laikas, kada visos mokyk- los užsidaro trumpesniai ar ilgesniai laikui. Daugelis vaikų pabaigia pradinės mo- kyklos ir pradeda žiūrėti iš kur turi pelynai duoną sau ir padėti savo tėvams, mažes- niems savo broliams ir k.

Sino laiku tėvai jaučiasi už- baigę savo pareigas ir pra- deda laukti nuo vaikų lyg tai atmokėjimo už visą jiems lig- šiolai suteiktą globojimą, prie- žiūrą ir tt.

Daugelis tėvų net nei ne- mano, kad dar su pradine mo- kykla vaikas nėra pastatytas į tikrąjį gyvenimo kelią. Vien- nas mokykimas skaityti ir šiek tiek rašyti bei skaitliuoti nėra dar galutinis vaiko i- gyvenimą priušuimas. Ypa- tingai šioje pramonijos šaly- je. Be to viso vaikas turi bū- ti mokomas kokio nors dar- bo, amato, o, jei galima, tai ir profesijos.

Ukinkiniai augindamas savo vaikus, nuo pat mažų dienų pratina jį prie ūkės darbo; kurpius — mokina čebatus siūti, ir tt. Kiekvienas amat- ninkas, kurio darbas nereik- alauja atsiskirti nuo šeimyn- nos, lengvai gali išmokyti sa- vo priaugusią kartą to dar- bo, kurį jis pats moka. Te- čiau visai kas kita su dirbtu- vės darbininku, su mainieriu. Čia savo vaiko jis negali nuo mažų dienų pratinti prie dar- bo. Gyvenimo aplinkybės prie- to neprileidžia. Kada jis išei-

na į darbą vaikai turi likti namie. Jie užauga nemokė- dami jokio darbo, jokio ama- to. T. y. neprisirengę į gy- venimą.

Čia tėvų priederystė yra vaikų iš tokio, nelemto padė- jimo išvesti ir suteikti netik- pradinių mokslų, bet ir tinkan- tų amatų, iš kurio jis galė- tu gyventi.

Amato reikalingumą, rodos, nereikia čia daug aiškinti. Jis visiems aiškiai matomas. Tik klausimas kas vaikų amato iš- mokins, kas pasakys koks yra jam tinkamiausias. Taigi čia tėvai inena tėvų priederystė. Jie turi iškalno sužinoti prie ko jų vaikas yra geriausiai tikęs, kokios vaiko fizinės bei protiškos pajėgos ir ką jis ga- li su joms nuveikti. Nes daž- nai matyti tvirtą petingą jau- nikaikį atiduoti i mokyklą, ku- rioje jis prasėdi tris-ketu- rius ir daugiau metų, išsėna, pasak Puškino, ma- žiau žinodamas, neg kad žinojo įstodamas. Taip pat dažnai prisieina matyti ir sil- pno prigimimo jaunikaikį be- simokinantį mūrininkystės. Kaip vienas taip ir kitas, po kiek laiko veltai pražudę pi- nigus ir tveriasi už kito, jo nemokėdami, už trečio ir tt. Taip ir lieka nelaimingu besi- blaskančiu iš vienos dirbtu- vės ar ofiso darbininku, neat- nešdamas nei sau nei darbdar- viui naudos, kokią jis galėtų atnešti, jei būtų iš pradžių atsistojęs ant teisingo kelio. Delto tėvams ir reikia būti la- bai atsargiems parenkant sa- vo vaikams užsiėmimą. Tai yra nelengvas darbas, dažnai yra nadinga pasiteirauti vie- no kito turinio apie amatus, kokį nors geresnį supratimą.

Reikia dirbti atsargiai, bet nevelkant dieną nuo dienos, nes kiekviena pražudyta die- na nūeina niekais. Ji atgal nesugrįš.

Geriausiai ir patogiausiai, jei galima, tai pasibaigus pa- rapijinėms ir viešosioms mo- kykloms, tuojau vaiką ir iš- leisti prie parinktojo amat- ninko. Nereikia gaisinti vai- kų jį stumant nuo kėrtės i kėrtę. Kuo ankščiau tai pa- darysi, tuo daugiau sutaupysi jaunikaikio brangaus gyven- imo laiko.

Dabar, kaip tik ir yra tas laikas. Taigi tėvai pasirūpin- kite savo vaikų ateitimi, nie- ko nelaukdami leiskite mokin- ties jiems tinkamo užsiėmimo.

DEL SVETIMTAUČIŲ INFOR- MAVIMO.

Kitoj vietoj dedame mūsų sandarbininko straipsnį, aiš- kinantį delko turime inform- uoti svetimtaučius apie lie- tuvius.

Kad informavimas svetim- taučių yra reikalingas, čia dviejoti nėra ko. Tik tas dar- bas pas mus buvo labai ap- leistas. Reikalus yra labai svarbus. Iki šiolai visos kas- gulės ant vieno Informaci- jos Biuro pečių, kuris nema- ža tame dalyje jau pasidarbav- o. Jo darbai pradeda at- kreipti atidą ir mūsų rimtes- niųjų tautininkų, kurie ligšio- liai stengs jį kaip galėdami ignoruoti. Gal ir prieš ka- da nors prie aiškesnio daly- kų supratimo ir tie, kurie pir- miau i viską žiūrėdavo per spalvuotus stiklus. Duok Die- ve.

„Naujienose“ neseniai tilpo tekstai angliškų laišku rašy- tų p. K. Jurgelionio i kai-ku-

riuos Amerikos laikraščius ir American Press Association, nuo kurių reikalaujama, kad lietuvių ir Lietuvos vardas spaudoje nebūtų ignoruoja- mas. Darbas geras, ir nuo- saikiai vedamas gali daug prisidėti prie Informacijos Biuro varomojo darbo.

Mums indomų tai, kad pra- dėjo rasties ir socialistų, ku- rie pradėjo inžirėti inform- avimo svarbą. Nors tiesa ne visi. Nes jau vėlesnia- me to paties laikraščio nume- ryje pasirodė balsai prieš to- kį darbą.

LENKŲ VEIKIMAS.

Šiomis dienomis atvažiavo Chicago ir ragina lenkus ir amerikiečius prie šelpimo Lenkijos gerai žinomas muzi- kas I. Paderewski. Jo var- das žinomas visam civilizuo- tam pasauliui. Taigi nebus įstabu, kad jį parengtas prak- kalbas prisirenka tūkstančiai klausytojų, kurie netik išsi- neša didžiausią užuojautą nu- kentėjusiems lenkams, bet ir paaukėja nemaža pinigų.

Kitas g. Jenkas, Petrow- ski, buvęs Chicago mi- esto advokatu išvažiuo- ja i Lenkiją, kad galėtų, tikrai sužinojęs savo tautiečių padėjimą, pranešti civilizuo- tam pasauliui. Tame daly- ke jam padeda netik patys lenkai, bet ir amerikiečiai; y- patingai „Chicago Herald“, kuriam Petruskis pasižadėjo rašyti netik pranešimus iš nu- kentėjusios del karės Lenki- jos, bet ir istoriskus straip- snius.

Lenkai supranta savo padė- jimą. Jie jau spėjo įsigyti simpatiją civilizuo- tų žmonių. O mes lietuviai? Bereika- lo ir kalbėti.

KRASOS TAUPYMO BANKOS.

Jau lietuviams yra žinoma, kad Suv. Valstijose nuo ke- letos metų yra įsteigtos kra- sos taupymo bankos. Jos yra randamos prie visų didesnių krasos stočių. Pinigus i jas gali padėti kiekvienas ant sa- vo vardo. Niekas neišduos kiek yra jo pinigų padėta.

Kad palengvinti pinigų tau- pyimą tiems, kurie gyvena to- liaus nuo tų vietų, kuriose randasi tokios taupymo ban- kos, dabar įvedama tam tik- ras būdas siuntimo pinigų i tas bankas laiškais.

Beto krasos valdyba rengia paaiškinimus 22 kalbose, (tur- bant i lietuvišką) apie tų bankų naudingumą ir kaip joms galima naudotis.

Lietuviams patartina savo sutaupytus pinigus dėti i kra- sos bankas vietoj nešti i ko- tias neuztikimas įstaigas kaip Kaicio, Jasiulio ir k., apie kurias mes taip dažnai gir- džiame, bet girdžiame tik tada kada jau per vėlu.

AMERIKONIZAVIMO DIENA.

Ketvirtą dieną liepos Ame- rikos miestai, ypatingai tie, ku- riuose daugiausiai apsigyvenu- sių piliečių ir nepiliečių atei- vųjų rengia amerikonizavimo dieną. (Americanization Day) Tai dieną bus rengiamos prak- kalbos, kuriuose bus aiškina- ma ateiviams Amerikos idėja. Bus stengiamos inkvėpti ame- rikonizmo dvasią.

Paskutiniausiais laikais A- merikoj pradeda i aikštę eiti tautų skirtumas. Ypatingai pradeda kilti balsai iš tarpo vokiečių amerikiečių, kurie nepasitenkindami Amerikos neutralės politika, stengias tai vienur tai kitur su savo bal-

sais įlįsti. Žinoma, kiekvie- nai tautai toks dalykas patik- ti negali. Nes ištikrųjų, jei Suv. Valstijos pradėtų užjau- sti daugiau vokiečiams, kaip turėtų jausties italai, prane- žai, angliai ir k. Taigi val- džios priedermė užlaikyti vi- sus čia suplaukusį tautų na- rius vienybėje. Tą pasiekti ji tikisi aiškindama Amerikos idėją, tam ir skiriama Ame- rikonizavimo diena.

POLITISKOS TARYBOS.

„Vien. Lietuvninkų prane- šama štai kas:

Iš tikrų šaltinių sužinojo- me, jog eina tarybos tarpe lie- tuvių politikos veikėjų ir kitų pavergtųjų tautų, kaip: lat- vių, lenkų, rusų, estų, bal- tarusių, čekų, finų, net ir ser- bų bei rumunų, po kitomis tautomis nelaisvę velkiančių. Pakol darbas neatliktas, ir ne- turėdami mandato tatau dary- ti, delei žinomų priežasčių, mes plačiau negalime prane- šti, tik pasikaliname tuo pra- nešimu brolių lietuvių žiniai.

MŪSŲ FONDŲ STOVIS.

Pagal praėjusią savaitę pa- skelbtųjų apyskaitų Amerikos lietuvių surinkta aukų:

Tautos Fondo	18,675.97
Liet. Selp. Fondo	8,210.74
Liet. Gelbėjimo. Fondo	5,272.07

ir autonom. skyriui 5,272.07

Malonu mums pažymėti, kad reikalą gelbėti tėvynę ge- riausiai supranta lietuviai ka- talikai. Tas aiškiai parodo, kad, jiems labiausiai nukentė- jusiųjų vargti rūpi.

KETURI NAUJI DAKTARAI

Ši metų, kiek girdėties, pa- baigę mokslus keturi nauji daktarai. A. Dambrauskas ir I. Klimas medicinos ir S. Ša-

fronaukas ir A. Gurskis dan- tistų. Visi jie buvo valpa- raisiečiai. Linkime naujiems veikėjams pasisekimo.

TRUMPA „LIETUVIŲ DRAU- GIJOS NUKENTĖJUSIEMS DEL KARĖS ŠELPTI“ VEIKI- MO APYSKAITA. NUO PRA- DZIOS VEIKIMO LIGI 1915 MĖSŲ BALANDŽIO MĖ- NESIO 8 DIENOS.

(Prisuntė Dr. J. Basanavičius). Vos kare pradedant, Suv- lų ir Kauno gubernijų paprūsės gyventojai, paskiau vietomis ir Vilniaus su Gardino, ėmė bėgti i ramesnias vietas. Daugiau- sia Lietuvos pabėgėlių atiteko Vilniui, kurs yra pats didysis mūsų krašto miestas ir kur su- sieina geležinkeliai. Mažiau nu- kentėjusieji laikinai čia prisi- glaudė. O kas liko be pastogės ir be duonos kšnio, tiems pasi- darė reikalinga nuolatinė pa- galba. Todel pat karės pradžio- je Vilniuje iškilo aiškus reika- las steigti pabėgėliams šelpimo draugiją.

Tam darbu dirbti sukrato vietos lietuviai. Jau 1914 metų liepos mėnesio 27 dieną, vos sa- vaičiai „praėjus po karės pas- kelbimo, Dvinskio karės apygar- dos viršininko leidimu, buvo į- steigtas „Vilniaus lietuvių komi- tetas pabėgėliams šelpti“. Nors tas komitetas veikė bemaž pusę metų ir šelpė be skirtumo kiek- vienos tautos ir tikėjimo pažiū- r žmones, betgi nesusėjo su- silakti aukų iš kitur ir turėjo tenkintis vietos lietuvių šalti- niais.

Tuo tarpu pabėgėlių daugėjo, jų plačiai pasisklido netik Vil- niuje, bet ir po kitas Lietuvos vietas. Komitetas gį nuolatinių šaltinių pagalbą neturėjo ir te- gyveno įvairiomis aukomis, ku- riomis visako negalėjo aprėpti. Del šių priežasčių jis ir užleide savo vietą, mažne 1000-čio pa- bėgėlių šelpimą, platesnei Lietu- vos krašto organizacijai, būtent, „Lietuvių Draugijai del karės nukentėjusiems šelpti“.

„Lietuvių Draugija del karės nukentėjusiems šelpti“ pradėjo veikti 1914 m. lapkričio m. 21 d. Jos veikimo srityn ėina Kauno, Suvalkų, Vilniaus ir Gardino gubernijos, t. y. ma- ždaug etnografinės Lietuvos plot- kas Draugijos tikslas yra visi tie gubernijų nukentėjėliai, — ir lietuviai, ir lenkai, ir rusai, ir žydai, ir katalikai, ir pravosl- vai ir kiti kitokie, šelpti viso- kiais reikalais, būtent: steigti prieglaudas, bendrabučiai ir val- gyklos, rūpinti reikalingiems drabužiai, didžiai nukentėjusių vietų žmėnėms duoti maisto, pi- nigų ir tt. Be to, karės aplan- kyktoms vietoms spūžūrėti, ne- laimės dydžni ir kokybei supa- stoti Draugijos Komitetas siun- čia tam tyčia savo ingaliotinius, kurie paskui praneša Komitetui ką matę, ką girdę, ko reikia. Iš tų pranešimų Komitetas pa- mato, kame galima atidaryti ir ten atidaro savo skyrius. Ligš- šiol Draugija yra atidariusi 96 skyrius, (Kauno gub. 37 skyriai, Vilniaus gub. 26 skyriai, Gardi- no gub. 3 skyriai, Suvalkų gub. 32 skyriai), kurių globoje ran- dasi per 10.000 pabėgėlių, nemi- nint čia pačios vietos nukentėję- lių.

Draugijos ingaliotiniai yra: Dailės Dr-jos pirmininkas A. Žmuidzinavičius; „Saulės“ Dr- jos pirmininkas kun. R. K. Olsauskis, laikraščių bendradar- bis literatas P. Penkaitis, p. B. Vileišienė, kun. Stankevičius ir stud. Aleksiusas. Be ingalioti- nių, Draugija turi dar savo dar- bo dalininkų: Rygoje mokytoją Pr. Mašiotą bei kun. J. Tumą ir Maskvoje inžinierius T. Naruš- vičių, Pr. Stamatį, literatą Jur- gį Baltrušaitį ir daktarą Gaid- mavičių.

Komitetas, naudodamasis savo ingaliotinių arba skyrių praneš- imais, šelpia reikalaujančiuosius, tik del pinigų trūkumo nepa- gja visų reikalaujimų patenkinti. Pavyzdžiui, Marijampolės sky- rius vienam kartui praė pašal- pos 6050 rublių ir mėnesinės pa- šalpos po 390 r. Ten duoda kas- dienių po 2 svaru duonos suau- gumiems ir po 1 svarą mažiems ligi 10 metų vaikams; pietų to- tikia esą pradienių; dienomis, kuomet esą pietūs, suaugusieji tēgauna tik po vieną svarą duo- nos; taip šelpiamųjų esą apie

RAULO SVAJONIŲ DAINA.

Kas mielą valandėlę Raulas susirūpinęs, jojo karštoje sioleje virte-verda begaliniai geismai ir svajonės apie būsimąjį ciilikišką rojų ant žemės. Jis kart nuo karto veda gin- čius su Kaziu apie laimingos gadynės ateitį, persiskyręs su savo draugu, nekieno nevar- žomas vien tik mąsto, kaip jis bus laimingas, patenkintas, kiek jam naujų malonių atsides ir kokiuose puikiuose rumuose jisai apsigy- vens, kada ateis žemiškojo rojaus laikas. Ir pavalgys jis tada gardžiai ir atsigers visokių maliausių, byrų, džinių, tarnai jį garbins kaip kokį dievaitį, juokdariai-kloumai savo špōsais nubrauks nuo jo kaktos vargo raukšles. Vie- nu žodžiu Raulas bus laimingas ir tų laimė- jam suteiks ne kas kitas, kaip tik ciilikišmo vartai, pro kuriuos pražengus, pasaulio gro- žybės tie grybai po lietaus digis.

Kad tie laimės vartai būtų platesni ir Raulas be jokio varo ir kliučių galėtų įva- žiuoti pro juos i žemiškąjį rojų su visais sa- vo tarnais, tarnaitėmis ir kitokių gyvūnų ban- da, jam reikia kaip galima daugiau prika- binti narių prie sąjungos. Ir Raulas nesau- džia, net naktimis nemiega, vis galvoja, kaip čia greičiau savo tikslą pasieks, kad svajo- nės išpildytų. Reikia Raului taip dalykus pa- vesti, kad ne tik kad nepultų žemyn tie trys tūkstančiai sąjungos narių, bet daugintis- augtu.

Nelabai senai jis buvo sumanęs tokį da- lyką: jei iš dabar sąjungai priklausantį na- rių, kiekvienas prikaltins dar po vieną nari, tai sąjunga už kiek laiko turėtų net šesius tūkstančius narių. Bet tas Raulo gudrus sumanymas nepavyko. Kiek jis nepasventė laiko, darbo ir energijos, kad praktetus sąjungą, — vis- kas po peibelų nuėjo. Visas kertes, užkerčius išlandžiojo, gatves, salinius rapomis išrapo- jo, kad tik sąjungai suradus naujus spūkius, net dokumentus ir paliūdijimus kiekvienam- kauliojo, užniek viskas. Nei „Kova“ su „Šake“ nepagelbėjo. Pastebėjo mūsų Rau- lutas, kad biznis nekaip eina, sąjunga nesidi- dina ir, kad situacija pagerinus, Raulas grie- bės kitokių kovos būdų.

Žinodamas, kad prie sąjungos priguli bemaž vieni tik „singeliai“, Raulas sumanė ateinančiame sąjungos susižiavime įnešti sumanymų, kad visi neženčiai „singeliai“ apsiavėtų ir tokiuo būdu sąjunga prapla- tintų. Kad iš anksto savo sumanymą pasta- čius geresnioje šviesoje, Raulas nutarė pir- ma pats apsivesti ir savo pavyzdžiu patrau- kti kitus. Išpradžių buvo nujęs prie katali- kės su piršlybomis, toji jam tuojau arbužą pakiojo ir noroms — nenoroms melinasi Rau- lutas prie laisvųjų merginų.

Rinkdamas sau gyvenimo draugę, Raulas pasidarė didėlia svajotoju, ir net dainas py- na apie savo būsimasias pasekmes. Štai kaip

mūsų Raulutis eilioja:

Nors tikinčiu užgimiau,
Bet Raulu pasėniau,
Prietaurose aš užaugau
Tokiuo būti vengsiu.

Pačią vestį sumaniau
Del draugų gerovės,
Katalikės negavau, —
Kas laisvą prirodys.

Jeigu laisvą šliubą imti
Su manim norėtų,
Jį liuosybės daug pasemtų,
Jei manę mylėtų.

Aš po miestus šios šalės
Skelbsiu ciilikią;
Ji Raulučių priprės
Ant garbės Raulizmo.

Mus vaikučiai laisvai augs
Laisvai ir poruosys,
Potėrėlių jie nekals
Laisvėmis vaduosis.

Bažnyčias lankyti uždrausiu,
Kad nebūtų paikūs
Petnyčioje mėsą mausim
Kad būt visi sveikus.

Jie užaugę man padės
Naikinti skriaudėjus
Katalikių kumigus, —
Visus piktadėjus.

Tikros paramos iš jų
Susilauks Raulizmas;
It pyragas ant mielių
Kelsis ciilizmas.

Skaniuos vynuos pasinėres,
Aš sau pludurausiu;
Daugpatystę prisiėmęs
Kaip ūdras liulinosis.

Gaujos tarmų ir tarnaičių
Aplink manę sukinėsis,
O meilužiū tai du gužiu
Prie Raulo gerėsis.

J. Sirvintas.

DEŠIMTS METŲ SMUKLĖJE.

(Tąsa)

PENKTAS AKTAS.

Pirma Scena.

(Reginys — gatvė prieš Stotkiaus smuklę).
GINTAUTAS (ineina iš dešinės): Jau devyni metai nuo mano paskutinio apsilankymo. Ant išvaizdos nedaug kas atsimainė. De- vyni metai — ne trumpas laikas. Papra- stas žingeidumas čia vėl mane traukia.

Žingeidai žinoti ar visi tie asmenys, su ku- GINTAUTAS: O Stotkus ar dar gyvuoja?

riais susipažinau, gyvena. Matyt puiki nauja murinė bažnyčia. Kasžin ar tas malonus kunigutis Taučius dar čia gyve- na? Ar tą smuklę dar visų laiko Simo- nas Stotkus? Jisai prisizadėjo sunaikin- ti kleboną, kad tas prakiekė jo smuklę. Tas viešbutis neperpuikčiausia atrodo, te- čiau reikia ineiti i vidų. (rengiasi ineiti kaip iš kairės ineina Pranas).

PRANAS: Tikrai pavirtau i gyvulį; žemiau už mane joks žmogus negali nupulti. (pa- stebi Gintautą): Žiūrėkit! Labą dieną, tamstai!

GINTAUTAS: Ar mane akys nesuvadžioja? Ar tai tu, Linksmutis?

PRANAS: Žinoma tas pats Pranas Lakštas, kuris tamstą palaikė už matininką apie dešimtį metų atgal. Bet tamsta nieko ne- atsimainet.

GINTAUTAS: Negalia tau padėkoti pana- šiais komplimentais. Reikia pasakyti, kad persimainė labai žymiai.

PRANAS: Taip, aš žinau. Jei bent tamsta iš mandagumo norėtum meluoti.

GINTAUTAS: Matyt, kad esi gyvenimo su- vargintas, o gal degtinės? Atmenu, jau senai nežmoniška jį vartojai! Kas per- galėjo?

PRANAS: Prisipažinsiu, kad reikia jai nusi- leisti. Juo daugiau jos vartoju, juo daugiau jos buvo; ant galo nebuvo kas darą ir atsižadėjau suvis.

GINTAUTAS: Taip! Tai gerai padarei, nors truputį pavėlai. Kaip senai?

PRANAS: Tiesa netaip senai, nes tik ką da- bar majoras Galiūnas man liepė eiti pas kleboną Taučių sudėti prisiegy. Bet dau- giau nei lašelio negerisiu.

GINTAUTAS: Tai gerai. O kas per vienas tas majoras Galiūnas, ką taip gerai pa- tarė?

PRANAS: Ar tamsta jo nepažįsti? Ar ne- pameni? Tai padoriausias žmogus visam Pajuryj ir geriausias kunigo klebono draugas. Jūs jį turite pažinti.

GINTAUTAS: Ne, nepameni! Seniau majo- ras Skirsa buvo visų godojamas. Ga- liūnas? (užsimąsto): Atmenu, atmenu — Galiūnas. Juk tai buvo didelis tinginys ir girtuoklis...

PRANAS: Taip, tas pats. Kuomet numirė jo mergaitė tartum ranka atėmė. Nuo to laiko nėmė nei lašelio. Paskutiniuose rinkimuose blaivininkai jį išrinko miesto majoru, vieton Skirsnos, kuris taip ne- maloniai navažiavo su savo turtu ir dabar sėdi kalėjime...

GINTAUTAS: Taip, skaičiau laikraštyj. O tas, tas... kaip jo pavardė?... Vyšneviskis... kur yra?

PRANAS: Tas latras! Jis užmušė Skirsnos sūnų Kazuką ir buvo nateistas pakarti, bet paskai kalėjime pasikorė.

GINTAUTAS: O Stotkus ar dar gyvuoja?

pusę tūkstančio... Marijampolės skyrinui Draugija teisingai paskirti 2674 rublius. Šis pavaldžius aiškiai piešia vargo di, ir ištiekia stovį. Beto nukentėjusių vis daugyn kreipiasi i Draugiją.

Nors šandie didelėje Suvalkų gubernijos dalyje, del karės žygių joje, Draugija nebegali veikti, bet nuo to išlaidos ne tik kad nepamažėjo, bet dar padidėjo. Mat visas dešinysai Nemuno krantas Kauno, Vilniaus ir Gardino gubernijose dabar, tenyksių skyrinių pranešimais, esą pilnas alkanų, nuskurusų iš Suvalkų žemės pabėgėlių, neminint pat vietos nukentėjusių del priešininko įsiveržimo, del kariuomenės ėjimo, del rekvizicijos ir taip toliau. Taigi, nūn Draugijos skyriniai prisipyrę prašo, kad Vyriausiasis Komitetas bent opiausias reikmes tenkintų pinigais, drabužiais ir maistu. Pavyzdžiui, Gardino gub. Draugijos Dubravos skyrinui, kurio plote, pasak mūsų ingaliotinio pranešimo, esą sudėginti šeši kaimai ir kur priskaitoma per 1000 ištiekėlių iš Suvalkų gub. Augustavo apskrities, kur trūksta maisto ir pačių reikalingųjų daiktų, Komitetas tegalėjo paskirti tik 500 rub. pašalpos.

Gardino gub. Naujadvario skyrinys plote sudegė aštuoni sodžiai net su arkliais, karvėmis, kiaulėmis ir t. t. labai nukentėję keturi, iš viso sugriauti esą 307 kaimai ir ne mažiau, kaip 500 šeiminų vietos gyventojų likę be trupinio duonos, neminint jau pabėgėlių. Komitetas ir šitai skyrinį tegalėjo paskirti tik 300 rublių.

Suvalkų gub. Lipsko ir Krasnaboro skyrinys plotai, kuriuos neseniai aplankė mūsų ingaliotiniai, visai esą kalavijo ir ugnies suaukinti. Vokiečiai šeiminkavę čia veik dvi savaites ir paėmė visą, niekieno nepalikę gyvulių, visus vario ir spyžaus daiktus ir t. t., ko negalėję pasiimti su savim, sudegė. Kaimuose ir šiaip jau gyvenamose vietose jie nepalikę nieko, viską sugriovė, sunaikinę. Jų kariuomenė išsivedusi burius žmonių. Vaikai likę be motinų, motinos — be vaikų. Žmonės, nebeteikę nei šaltiko, nei duonos, minta visokiomis atmatomis. Ir šitai skyriniam Komitetas, kad ir kaip norėdamas, negalėjo daugiau paskirti, kaip 500 rublių.

Šiomis dienomis dar daugiau emė plėsti Vilniun suvalkiečių ir žemaičių pabėgėlių. Dangulis kreipiasi i Draugijos Komiteta, ieškodami prieglaudos bei globos. Tam tikslui pasamdyta naujų būty. Vilniaus skyrinyje dabar yra 47-ni prieglaudų namai pabėgėliams ir globama ten žmonių daugiau, kaip pustrčio tūkstančio. Tam tikslui tik vienam kovo mėnesiui Vilniaus skyrinį paskirta 16,815 rub. 50 kap. Draugijos Komitetas laiko Vilniuje 7 mokinių bendrabučių, kuriuose randasi apie 200 mokinių — pabėgėlių iš įvairių vietų (kaip vyrų taip ir moterų). Išlaidoms sumažinti ir pabėgėliams darbu duoti Draugija įsteigė Vilniuje nuosavą duonos kepyklą, dvi siurvyklų — vieną vyru, antrą moterų, dvi dirbtuvių — vieną daidilės, antrą kurpiams, būrą pabėgėliams registruoti ir, galop, darbo būrą.

Lietuvių Draugija šelpia ne tik šiaip jau pabėgėlius, pabėgėlius moksleivius, valdininkus, bet ir ištisas įstaigas. Pavyzdžiui, Draugija užmokėjo mokslo pinigų Vilkaviškio gimnazijai, atsikėlusiai Vilniun, už 50 mokinių su viršum. Ir taiti atstėjo jai per 3,000 rub. Be to Draugija šelpia ir kitur besimokančius jaunuolius, antai, moksleiviams per savo dalininką Naruševičių Dr-ją nusiuntė 1,000 rub., Suvalkų gimnazijos direktoriui paprašius, sušlepta 14 tos gimnazijos mokinių, kurie dabar Varšavoje mokosi. Išduota 92-ims mokytojams pabėgėliams apie 2,000 r. atsikėlusiai Vilniun Veiverių Seminarijai 1,080 rub.; „Saulės“ kursų klausytojams 3,799 rub., Marijampolės „Žiburio“ moterų progimnazijai 3,000 rub.

Čia dar pastebėjime, kad Draugijos yra įsteigtas nukentėjusiems lietuviams rašytojams fondas. Tam tikslui yra paauko-

jes 100 rub. S. Rajeckis, perijodinės spaudos Draugijos ir „Žurnalisto“ redakcijos Komiteto narys; pati Draugija šiam fondui yra paskyrusi 900 rub.

Iš visko, kas čia pasakyta, matyti, jog Draugija stengiasi sumažinti visų pabėgėlių vargą, vienok, neturėdama pakankamai lėšų, tik truputėlį jį mažina. Draugija nori pagerinti ir išplėsti nukentėjusių del karės šelpimo reikala, bet jai trūksta tam tikslui lėšų.

Rusų ir lietuvių visuomenė susižindinti su Draugijos veikimu, su žmonių vargu, taip pat ir aukoms padidinti, Komitetas paskleidė 25 tūkstančius su viršum lapelių rusų ir lietuvių kalba, prašydams aukoti nukentėjusių reikalams; tuo prašymu Komitetas kreipėsi i visas lietuvių įstaigas. Dabar Komitetas ruošiasi kreiptis i žemietybės valstius. Iš visų, surengtų Draugijos naudai rinkliavų, ypačiai pasisekė rinkliava žemaičių ir Vilniaus Vyskupijos katalikų ir reformatų bažnyčiose. Jose surinkta apie 20 tūkstančių rublių.

Lėšoms padidinti Dr-ją taiso vakarus, koncertus, lekcijas ir t. t. Savo veikimo plote Draugija nesivilia gauti didesnių aukų, kadangi 1) visos jos yra nukentėjusių del karės ir nuo karės 2) čia renkamos aukos Raudonajam Kryžiui ir kitoms įstaigoms ir 3) pasitūrį vietos bajorai lenkai pinigų siunčia Varšavos Visuomenės Komitetui.

Nuo 1914 m. spalio 22 d. ligi 1915 m. balandžio 8 d. Dr-jos kasa yra gavusi pajamų: 1) iš Kunigaikštės Tatjanos Komiteto 45,000 r., 2) iš Miestų sąjungos 8,500 r., 3) iš Žemietybų (žemstų) sąjungos 5,000 r., 4) per „Ruskieh Videmos-“ Redakciją 7,607 r. 76 k., 5) per Lietuvių laikraščių Redakciją 2,007 r. 1 k., 6) iš Maskvos miesto tarnautojų Komiteto 1,000 r., 7) iš Maskvos miesto tramvajų tarnautojų 1,000 r., 8) iš Amerikiečių Lietuvių Tautos Fondo ir kitų Amerikos Lietuvių organizacijų 7,282 r., 9) iš lietuvių Odesiečių komiteto 1,100 r., 10) iš atskių asmenų 1,840 r. 3k., 11) iš Kieviečių 750 r., 12) iš įvairių draugijų ir įstaigų 1,559 r. 32 k., 13) narių mokėsių 2,762 r. 50 k., 14) Kauno ir Vilniaus gubernijų katalikų ir ev-reformatų bažnyčiose rinkimų 21,331 r. 11 k., 15) iš spektaklių, koncertų, paskaitų ir t. t. 1,020 r. 54 k., 16) iš kooperacijos fondo 50 r., 17) per Draugijos skyrinius 816 r. 33 k., 18) per aukoms rinkti laktus 534 r. 35 k.

Iš viso 109,160 r. 95 k. **IS TŲ PINIGŲ IŠLEISTA:**

1) atskirų asmenų pašalpos 29,163 r. 26 k., 2) mokinių bendrabučių laikyti, moksliui apmokėti ir t. t. 14,045 r. 36 k., 3) bendros išlaidos: kanceliarijos, tyrinėjimas del karės nukentėjusių vietų, skyrinių organizavimas ir t. t. 4,543 r. 18 k., 4) inventorių įtaisymas 617 r. 51 k., 5) Pašalpos skyrinams: Vilniaus skyrinui Vilniaus gub. 16,815 r. 50 k., Garlevo skyrinui, Suvalkų gub. 1,000 r., Lipsko sk. 300 r., Liškevo sk. 500 r., Lazdijų sk. 500 r., Krasnaboro sk. 500 r., Naujųjų-Svenčionių skyrinui, Vilniaus gub. 300 r., Žemaičių 200 r., Birštono 300 r., Jezno 500 r., Žaslių 200 r.

Naujadvario, Gardino gub. 300 r., Dubravos 500 r., Kauno skyrinui, Kauno gub. 2,500 r., Rumšiškių 200 r., Skuodo 200 r., Šiaulių 700 r., Rietavo 72 r. 7 k., Mažeikių 500 r. Marijampolės, Suvalkų gub. 2,674 r., Leipalingio 1,000 r., Miroslavo 400 r., Simno 1,000 r., Alytaus 600 r., Pajevonio 500 r., Kybartų 500 r., Virbaliaus 200 r., Kapėmiesčio 500 r., Liškevo 2,000 r., Žaliosios 500 r., Naumiesčio 500 r., Rumšiškių 200 r., Garlevo 1,800 r., Panemūnės 700 r., Zapiškio 300 r., Krėtūnų 500 r., Prienų 200 r., Viekšnių 500 r., Prienų 200 r., Krasnaboro 500 r., Lipsko 300 r., Lazdijų 500 r.

Iš viso 100,184 r. 81 k. Dr-jos kasoje liko 8,976 r. 14 k. Laikome reikalingu pasakyti, kad pastaroju laiku Komite-

tas gauna prašymų nuo skyrinių, parapijų ir Suvalkų ir Vilniaus gubernijų seniūnijų paskirti jiems pinigų sėkloms pirkti, taip pat pasirūpinti, kad pigiausiais būdų minėtiosios sėklos vežamos.

Komitetas, dalyvaudant agromų sekcijai, ne kartą yra kalbėjęs apie pristatymą Suvalkų gubernijon grūdų maistui ir sėklai. Tečiau del visai nepažinančių nuo Komiteto aplinkybių iš derybų šituo reikalu su Suvalkų gubernijos Biūro (Pristatysijos) nariu Valdybės Patarėju Štilbachu nieko neišėjo. Turėdama daugiau lėšų, Lietuvių Draugija pati imtusi statyti žmonėms reikalingų dabar pavasary sėklinių grūdų, gi dabar ji tegali padėti žmonėms tik pasirūpinimu papiginto grūdų vežimo.

Pagerinti ir išplėsti keturių gubernijų nukentėjusių šelpimo reikalui Draugijai toli gražu nepakanka lėšų, ir ji negali del to išplėsti savo veikimo ligi pagėdijamo laipsnio. Draugijos lėšos, kaip matyti iš padėtos čia rubrikos, susideda iš dvejopų sumų: 1) sumų, gautų iš Didž. Kunigaikštės Tatjanos Komiteto ir 2) iš sumų susidarusių ir narių mokėsių, įvairių rinkliavų, atskirų žmonių ir visuomenės įstaigų aukų ir tt. Per keturius su viršum savo veikimo mėnesius keturių gub. plotui Draugija tegavo iš Tatjanos Komiteto 45 tūkstančius rub., vadinasi vos 40% visos sumos, įėjusios Draugijos kason.

Baigdami negalime nepaminėti, jog tame dideliame plote, kuriame veikia mūsų Draugija, šelpia nukentėjusius del karės ir Tatjanos Komiteto gubernijos skyriniai, bet vargas taip didelis, kad teikiamaoji pagalba, sulgybiu su vargu, visai menka.

Pagaliaus reikia pasakyti, kad didesnę pusę Rusų visuomenės Suvalkų guberniją, esančią priekirtį prie Lenkų žemės, laiko ir etnografijos atžvilgiu lenkų dalimi ir todėl mano jai esant Varšavos Centralinio Visuomenės Komiteto globoje. Tuo tarpu, visai Suvalkų gub., išskyrus siaurą pietų dalį, yra lietuvių gyvenama ir todėl ji yra tikriausiai Lietuvos dalis. Suvalkų gub. pabėgėlių ir nukentėjusių šelpimo naštos didesnę pusę tempia Lietuvių Draugija, kuri turi čia (Suv. gub.) 32 skyrinius. Vienok ji negavo jokios pašalpos nei iš Centralinio Visuomenės Komiteto, nei iš jo Suvalkų skyrinys, nežinurint, kad tievidi įstaigai turi daug lėšų. Tuo tarpu, komitetas, kurio veikimo plotas apima tikta vieną gub., gauna iš D. K. Tatjanos Komiteto kas mėnuo po 120 tūkstančių rub. pašalpos. Gi Lietuvių Draugija per keturius mėnesius keturių gubernijų plotui tegavo tik 45 tūkstančius rublių.

Čia pridėdame Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpi kasos vieno mėnesio (nuo kovo 4 d. ligi balandžio 6 dienos 1915 m.) išlaidas. 1) Išduota pašalpų pabėgėlių reikalams: Vilniaus skyrinui, Vilniaus gub. 16,815 r. 50 k., Garlevo skyrinui, Suvalkų gub. 1,000 r., Lipsko sk. 300 r., Liškevo sk. 500 r., Lazdijų sk. 500 r., Krasnaboro sk. 500 r., Naujųjų-Svenčionių skyrinui, Vilniaus gub. 300 r., Žemaičių 200 r., Birštono 300 r., Jezno 500 r., Žaslių 200 r.

Naujadvario, Gardino gub. 300 r., Dubravos 500 r., Kauno skyrinui, Kauno gub. 2,500 r., Rumšiškių 200 r., Skuodo 200 r., Šiaulių 700 r., Rietavo 72 r. 7 k., Mažeikių 500 r. Marijampolės, Suvalkų gub. 2,674 r., Leipalingio 1,000 r., Miroslavo 400 r., Simno 1,000 r., Alytaus 600 r., Pajevonio 500 r., Kybartų 500 r., Virbaliaus 200 r., Kapėmiesčio 500 r., Liškevo 2,000 r., Žaliosios 500 r., Naumiesčio 500 r., Rumšiškių 200 r., Garlevo 1,800 r., Panemūnės 700 r., Zapiškio 300 r., Krėtūnų 500 r., Prienų 200 r., Viekšnių 500 r., Prienų 200 r., Krasnaboro 500 r., Lipsko 300 r., Lazdijų 500 r.

Iš viso 100,184 r. 81 k. Dr-jos kasoje liko 8,976 r. 14 k. Laikome reikalingu pasakyti, kad pastaroju laiku Komite-

tas gauna prašymų nuo skyrinių, parapijų ir Suvalkų ir Vilniaus gubernijų seniūnijų paskirti jiems pinigų sėkloms pirkti, taip pat pasirūpinti, kad pigiausiais būdų minėtiosios sėklos vežamos.

Račkanskas apšmeižė mūsų tautos žinomąjį ir didžiai branginamąjį veikėją p. J. Gabrį. Jisai parašė, kad p. Gabrys užkops augštai mūsų viešam gyvenime neteisingais keliais, politikieriais keliais, kad p. Gabrys esąs politikieris, kopiantis augštin kitių pečiai. Kuomet gi p. Gabrys pareikalavo tai atšaukti („Tėvynės“ No. 46, 13 d. lapkr. 1914 m.) p. Račkanskas tame pačiame „Tėvynės“ numeryje (Redakcijos priedas prie p. Gabrio laiško) štai ką teikėsi apreiškinti:

Tuo tarpu atšaukiamo tuos žodžius. Savoji kelių surinkę reikalingus dokumentus, pasikelsime juos ne „Tėvynėje“, bet kituose laikraščiuose...

Nuo to laiko praėjo ilgi septyni mėnesiai. Pražiūrėjome akeles, prarymojome rankes, o tu pažadėtą dokumentų kaip nėra, taip nėra — nei „Tėvynėje“, nei kituose laikraščiuose. Ir nekantriai galvojame sau: kada gi, o! kadagi ateis p. Račkanskui tas „savo laiskas“? Nejaugi per tuos septynis mėnesius taip ir negalima buvo surinkti anų dokumentų? Man, žemiau pasirašiusiam, buvo net pašokusi mintis — imti ir galutinai užtvirtinti ant p. Račkanskos kaktos dar nepersenai prilipintą melagio ir šmeižiko etikietą, kada jisai buvo sugautas negražiai meluojant „Jaunojoje Lietuvoje“, bet... laiku susituvojau. Juk ant galo dievai juos ten žino tuos Parnaso mūmletinius, kada jiems „savo laikai“ ateina. Tad viską gerai apsvaustę ir nutariau dar kartą gerai išiklausti p. Račkansko, iki kuriam laikui mes turime laukti tų pažadėtų dokumentų. Kantriai laukėme jau 7 mėnesius. Nejaugi reiks laukti dar 7 mėnesiai?

Ar nebus tik atsitikę su tais dokumentais taip, kaip su Lietuvos nasmukusio bajoro bajorystės popieriais? *Draugužis.*

LIETUVOS VARDAS UZSLĖPTAS KITATAUČIŲ LAIKRAŠČIUOSE.

Laikė dabartinės didesės karės mes skaitydami amerikoniškus angliškų laikraščius nuolat rundame žinių apie mūsų Rusijos ir Vokietijos armijų Lietuvoje, bet tose žiniuose arba laikraščiuose Lietuvos vardą randame užslėptą arba permainingą. Kaip štai Lietuva randame užvadinta Poland arba Kurland ir p.

Kas tai yra kalta, kad mūsų tėvynės Lietuvos vardas yra nežinomas arba ignoruojamas sviete, sunku yra pasakyti, bet galime tikrai spėti, kad tai yra kaltė Rusijos valdžios ir mūsų pačių apsileidimo. Rusijos valdžia, norėdama paslėpti Lietuvos vardą, paduoda iš Lietuvos oficiališkais žiniomis kaip iš Lenkijos arba vokiečių krašto. O mes lietuvių, kurie šį dalyką matome ir kurie galime rašyti kitataučių kalboje neatkreipiame i šį dalyką atydos ir todėl nesistengiame garsinti Lietuvos vardo svetimtanečių laikraščiuose ir supažindinti svetimtanečių su lietuviais idant jie labiau mums prijaunty. Kaip yra svarbus dalykas supažindinti kitataučius plačiau su Lietuva ir su mumis, kiekvienas susipratęs lietuvis gali žinoti.

Pirmiausiai yra reikalingas platesnis susipažinimas Lietuvos su svetimtanečių šalimis del businiojo po šios karės taikos tarptautinio seimo, kuriame budami susipažinę su kitantanečiais galėsime muveikti, jiems padedant svarbius darbus, kaip tai gauti Lietuvai geresnės teisės, o gal ir autonomiją, atlyginti nukentėjusiems del karės lietuviams ir taip toliau.

Antra, supažindinimas yra reikalingas del rinkimo aukų iš svetimtanečių nukentėjusiems del karės žmonėms Lietuvoje. Nes, kaip mūsų kaimynai kitataučiai bus labiau susipažinę su Lietuva ir jos sūnumis, žinos kokių baisų vargą kenčia del karės, ir

kaip tenai mūsų lietuvių brolių bereikalingai kraujas liejas, jie i mus daug švelniau žiūrės kaip rinksimės aukas nukentėjusiems del karės ir gausingiau aukuos. Trečia, mes lietuvių amerikiečiai būdami plačiai susipažinę su mūsų kaimynais amerikiečiais būsimie jū labiau pagerbtį ir todėl pasekmingiau gyvenime tarp jų.

TEISIŲ SKYRIUS.

Norėdami gauti teisišką patarimą, malonkute aiškiai ir pilnai, iki mažiausios smulkmenos, parašyti reikala, ir ką norite žinoti, ir pasiųskite laišką, šiuo antrašu:

Advokatas A. A. Slakis.
„Draugo“ Teisių skyrius, 1800 W. 46th st., Chicago, Illinois.
Adv. A. A. Slakis.

AR GALI ANTRU KARTU UŽMOKESNIO PAREIKALAUOTI?

Shamokin, Pa., kovo 2 d. 1915. (I Teisių Patarimų skyrių)

1. Jeigu tarnui užmokėtą algą ne „čekiu“, tik pinigais, ir negautų iš jo parašo (receipt), ar gali jis reikalauti užmokėsio antru kart ir kaip ilgai?

2. — Paėmęs kokį daiktą (knygas, piano) ant išmokėsio, o paskui atsiskaisius mokėti ir sugrąžinus daiktą, ar gali „firma“ kbiti prie sudėtų banke klijento pinigų?

ATSAKYMAS.

1. Tarnas, gavęs savo užmokėsi, negali antru kartu jo pareikalauti. Jeigu jis būtų neteisingas ir norėtų antrą kartą paieškoti užmokėsio, tai jisai turėtų sunkų darbą kad teismui parodyti, jog jisai negavo apmokėjimo. Abėnai tokiuose atsitikimuose vien tikti lieka ginties, jeigu žmogus nesąžiningai pareikalautų užmokėsio antru kartą. Geriausia yra gauti parašą (receipt) arba apmokėti „čekiu“, jeigu negalima užsitikėti tokia upatį; viskas priguli nuo aplinkybių, t. y., — kai kada apmokėjimus reikia daryti „čekiu“, kitur reikia gauti parašą (receipt) ir tt.

2. — Negali, jeigu „firma“ priima keletą mokėsių ir paskui atsiima tą daiktą. Toki „firma“ gali neprimti daikto atgal ir gali reikalauti pilno išmokėjimo, bet, jeigu priima sugrąžinamą daiktą, tai negali nieko reikalauti (žinoma, su ta sanlyga, kad nėra, daiktas sugadintas, ir tt.).

A. A. S.

NORI ATIMTI BYLĄ NUO ADVOKATO.

Detroit, Mich. Kovo 22 d. 1915 (I Teisių Patarimų Skyrių). Žmogus buvo sužeistas ant gatvės karo kompanijos kaltės. Jisai navėjo prie advokato ir padavė gatvėkarių kompaniją i teismą. Noriu gauti patarimo išuose klausimuose: — 1) Jeigu advokatas tą bylą ilgai traukia, ar galima iš jo ją atimti ir kitam advokatui perduoti; 2) ar advokatas, kuris padavė šią kompaniją i teismą, žino kada byla bus išsauta.

A. K.

ATSAKYMAS.

1. Taip, galima atimti ir tą bylą perduoti kitam advokatui, bet su sanlyga, kad Tamsta turėsite tam pirmam advokatui apmokėti už jo darbą iki tos dienos, nuo kada antras advokatas užims jo vietą.

2. Advokatas Tamstai tikrai negali pasakyti kada byla bus išsauta, nes viskas priguli nuo teismo kalendoriaus, kiekviena byla yra išsauta pačini pagal bylos numerį. Advokatas tikrai gali spėti kada byla išsauta, bet tikrai pasakyti tai negali.

A. A. S.

TAUT. FONDO REIKALAI.

IS LAWRENCE, MASS.
Kovo 4. diena 1915 m. Švento Kazimiero dievo 7 valandų vakare buvo parengtos prašabos Povlyvo Clio svetainėje del auginimo aukentėjusių del karės lietuvių. Visi minėtosios prašabos dalyvavo šv. Pranciškaus Lieutano parapijos klebonas A. Jusaitis, ir visų Lawrence lietuvių draugijų delegatai. Klebonas A. Jusaitis nurodino dabartinį Lietuvos padėją ir kaip yra reikalingos aukos. Antras kalbėjo L. B. Jusaitis

VELTUI VELTUI Rusijos Žemlapis

Jel nori tikrai suprasti kurioje Europos vietoje atsibuna šiais laikais karė, būtinai turi ingyti žemlapį. Klekvienam atsilankiusiam mūsų bankoje, paprašius žemlapio prie lango No. 12, duodame Rusijos žemlapį veltui. Kurie negali patys i mūsų banką pributi, gali mums pranešti laišku pridėdami du centų krasos ženkleliais, ir tuojaus Rusijos žemlapis bus jiems pasiųstas krasa



**PEOPLES STOCK YARDS
State Bank**
Ashland Ave. ir 41-ta gatv.
Chicago, Ill.

Seniausla, didžiausla, ir saugiausla banka
Prie Stock Yardu.
Musų turtas siekia 6.000.000 dol.

taip pat apie reikalingumą aukų del mūsų brolių Lietuvoje. Po prakabų klebonas A. Jusaitis parodė paveikslus ir kokioj vietoj Lietuvoj dabartinė karė randasi. Potam buvo rinktos aukos.

Aukotojų vardai.
P. Cibas, aukavė svetainę prakaboms.
A. Ramanauskas \$5.00
G. Karakienė \$3.00
J. Levickas \$2.50
Po \$2.00: J. B. Jusaitis, J. Birliakas, J. Musteikis, O. Kilimašauskas, V. Klimasaukienė.
Po \$1.00: V. Paulaitis, A. Paulaitis, M. Juatka, V. Jurgaitis, J. Umpa, J. Počinskas, J. Patrauskas, J. Vineckas, J. Merkis, M. Jarulavičius, M. Slaučintė, O. Jonulevičaitė, P. Baronas, J. Keva, V. Želionis, T. Skuveničius, Z. Pupulevičaitė, O. Kurgovaitis, M. Lukoševičiūtė, V. Valiūnaitis, P. Pašakarnis, J. Zajanaskauskas, L. Kilkus, J. Valentukėvičaitė, G. Aukštikalnis, P. Padvaickis, V. Sabickaitė, K. Dagiciū, M. Buiūtė, J. Levickas, K. Stundzius, R. Kuviečienė, A. Valinskas, L. Balenskas, P. Aurila, B. Vaitkinsas, P. Mocka, L. Cebarrutis, R. Barlatonaitė, Žukas, A. Stundzius, M. Gulbinaitis, V. Labanauskas, P. Jenukonis, V. Ambrozavičius, A. Dirsas, J. Tumonaitis, A. B. J. C. D. S. D. Gavitis, K. Švenčionis, A. B. J. Piragis, K. Zalusas, A. Pundelkaitė, J. Balčiūtė, A. Sidanavičaitė, A. Klimasauskas, T. Žukintė, J. Veckelionaitė, D. T. A. Snakauskas.
Po \$0.50: K. Kubiliūtė, A. Vidunaitė, R. Žekintė, A. Švenčionaitė, A. Sasienė, E. Mulkaitė, L. Utkurienė, M. Galubickas, V. Račkanskas, A. Medelinkaitė, Z. Andrukauskaitė, J. Cilcius, K. Startilas, Z. Kašeta, J. L. Musteikis, E. Ruseckaitė, B. Kirkauskas, J. Bona, J. Supetris, K. Širaitis, P. Kupris, J. Čiurlionaitė, D. Trakinskas, A. Lisauskas, J. K. P. V. M. S. Z. M. V. K. A. Raviavičius, A. Veckintė, M. K. M. K. B. S. K. L. A. Kripaitis, S. Milius, A. Navickas, V. Cernauskas, V. Cernauskienė, S. Simonienė, J. Marolis, M. Raskienė 35; R. B. 30.
Po \$0.25: P. Balčiūnas, K. Žilinskas, J. Putrotė, A. Z. A. B. S. M. Grunda, M. Bils, T. Jurkelevičius, A. Žigas, J. Brociskis, Z. Kavaliauskas, J. Laukaitis, A. Gedulionis, J. Stravinskis, A. Valinskas, J. Paulauskas, M. Kurša, A. Mickunaitė, M. Jasanavičaitė, M. Amšaitė, A. Žukauskaitė, A. Kotalkas, A. Liauškaitė, M. Liauškaitė, A. Naudžionis, G.
A. Marolis 10; E. Čiurlionaitė 10. Nopaimti vardai \$2.91.
Viso sukokleto \$116.51
Komitetas: kasininkas, Povlyvas Clio. Kasos globėjai: Petras Aurila, Jonas B. Jusaitis.
Rastininkas, Ignacas B. Umpa.

SV. ANTANO LABDARINGOSIOS SĄJUNGOS CENTRO KASININKO APYSKAITA.

Pelnas 1914 metais:
Šv. Antono Moterų Dr-ją iš Town of Lake \$ 7.82
Iš Dievo Apeveizės bažn. 19.45
„Šarabonos Nasilaitiams“ 19.45
Nuo Dievo Apeveizės mokyklos vaikų 8.43
P. J. Magdalena Duobutis 10.90
Iš šv. Jurgio bažn. „Šarabonos Nasilaitiams“ 3.51
Šv. Kryžiaus parap. Labdarin- 60.00
goji kuopa
Visu šventųjų parapijos Labdar- 20.95
kuopa
„Tag Day“ pelnas: šv. Jurgio 105.53
parapijoje
Visu šventųjų parap. 43.00
šv. Mykolo parap. 58.94
šv. Antono parapijoje 228.70
šv. Juozapo parap. 56.32
Dievo Apeveizės parap. 142.42
Labdarin. Sąjungos 4-oji kuopa, Dievo Ap. parap. 89.60
Už Konstitucijas 4-oji kuopa 15.00
Visuolyno apieškas lietuvių 7.40
Saldž. Jėzus Sirdies Dr-ją 1.93

Prieš Labd. Sąjungos įsteigimą kun. A. Staninkas buvo surinkęs Nasilaitių Prieglaudai \$1,635.28
Skių viso: \$2,535.47.
Išlaidos 1914 metais:
Už 2200 cirkularų \$ 7.75
Už cirkularų išsiuntinėjimą 1.67
Už 2000 konstitucijų 48.80
„Tag Day“ išlaidos: už 10,875 taes ir 100 boxes 41.83
P. V. Danks 3.90
P. J. Pr. Marcinuskaitė 3.90
Finansų Sekretoriaus knyga 1.75
Ivairūs spausdiniai 25.39
Keturių knygos 4.26
Viso: \$137.98

Skių: Pelno 1914 metais buvo: \$2,335.47
Išlaidų 1914 met. buvo: 1.67
Atliko 1915 met.: \$2,338.80
Pelnas 1915 m.: Pasmetinė nuostata iš kapitalo \$41.25
Kun. J. Staninkas Nasilaitiams 15.00
šv. Cecilijos giedorių Dr-ją 1.75
šv. T. of L. 7.90
Viso: \$246.24

Iš 1914 m. atliko: \$2,398.79
Centro kasoje viso labo šiuo laiku yra: Kun. A. Staninkas Kasininkas

Mūsų Jaunimas

VYČIŲ III KONGRESAS.

Pagal Vyčių centro valdybos nutarimą kongresas šiais metais bus laikomas 1 ir 2 d. liepos. Chicago, Ill.

Gerbiamos kuopos yra pradžios gerai prisiruošę, su sveikais inžinieriais Vyčių labui ir kaip galint stengties siųsti atstovus.

Su tikra pagarba,
M. A. Norkunas.
Vyčių Centro pirm.

VYČIŲ KUOPŲ RASTININKAMS.

Keletą savaitių atgal oficialiai pareikalavau iš kuopų valdybų raportų: taip pat, idant palengvintu kuopų rastininkų darbą, atspausdinau hektografu ir išsiuntinėjau tam tikrus lapus. Daug kuopų jau yra prisistatę savo statistikos iš veikimo raportus, nuo tų kuopų dar nesulaukiau jokios žinios, o nuo tų kuopų protokolų rastininko gavau net storžieviskai — iždiantį laišką su paliepinu nesikišti į jų kuopos reikalus... Taigi šiuo metu turu už garbės paaiškinimą gerb. Vyčių rastininkams, kad šie raportai yra reikalingi ne mano ypatybių tikslams, bet Vyčių organizacijos gerovei. Ex officio remdamasis ant Lietuvos Vyčių konstitucijos sk. X, paragr. 4, pildau tik savo priedermę ir nuosirdžiai meldžiu kuopų valdybų, kurios dar neprisiuntė savo raportų, kad kuogreičiausiai prisistatytumėte.

Su tikra pagarba,
AL. M. Račkus,
Lietuvos Vyčių Centro rastininkas.

ATSISAUKIMAS Į VYČIUS!

Brangūs Vyčiai bei Vytės, kodėl mes taip snaudžiamė, ir komės sulauksime iš to; pasvarstykime gerai, ar mes atsielsime savo tikslą, ką mes padarysime įstatuose praeitame kongrese. Kiek laiko praėjo, kaip nesimato tarpe Vyčių jokio gyvumo; ar daug mes matome straipsnių apie jaunimą. Netik, kad kuopos aptilo, bet ir Centras. Argi mes jau viską užbaigėme ir neturime ko veikti? Argi mes nematome, kad mūsų priešininkai iš to naudosiasi ir trina rankas iš džiaugsmo, kad mes apleidžiame tą plačią dirvą, ir duodame išnaudoti. Ne, brangūs Vyčiai bei Vytės, prieš mūsų akis stovi milžiniškas darbas, kuri mes turėsime atlikti! Dvi-tris dienas? Tai yra kongresas, kurs bus liepos 1 ir 2 diena, ant kurio mes turėsime nustatyti svarbiausius punktus link pagerinimo mūsų organizacijos ir kad mes galėtume eiti savo keliu be jokių kliūčių. Taigi mums prieš kongresą reikia šį bei tą apsvaistyti, paduoti, kokias nors mintis, kad kuopos galėtų pasiūlyti, ar raštu, ar per delegatą savo sumanymus, ypač apie reikalingumą nuosavi organizacijai. Nes joki organizacija negali gyvuoti be jo. Tarpe mūsų jaunimo pasirodė didis kilimas, judėjimas, bet neturėdami savo organo, negali taip liusiai paduoti savo sumanymų, pasirodo lyg nedrąsūs, nors ir turėjome pasiskirti "Draugą" už organą, bet kaip matosi daugumai pasirodė, kad tas laikraštis negali visko atlikti, buvo daugiau apverstas Tautiškas laikraštis, taip kad apie jaunimą mažai ką galima buvo sutalpinti. ("Draugas" tarnavo Vyčiams kiek galėdamas. Jeigu ką mažai buvo kalbama laikraštėje apie Vyčius, tai kalta pati jaunimė, nesistengdama savo reikalus apkalbėti kaip reikia. Red.) Mano nuomonė, būtinai reikalingas mūsų jaunimui Vyčiams savas organas, tokiu būdu pasirodytume daug gyvesniais. Pavyzdžiui Lietuvoje jaunimė turi savo laikraštį "Pavasarij" ir mes matome kiek ten visokių straipsnių apie jaunimą, kiek pamokinių ir tt. Taigi Vyčiai bei Vytės į darbą! Ne laikas tada bus svarstytį kada reiks siųsti delegatus ant kongreso.

Vytis.

VYČIŲ BOSTONO APSKRYČIO SEIMAS ARBA SUSIVAZIAVIMAS.

Keletas kuopų ir taip gerų agitatorių buvau užklaustas apie apskryčio susivaziavimą, nenorėjau į tai kištis, manydamas, jog atsisiras ir kiti, kurie tuo darbu užsiims, bet matyt, jog Vyčiai ir jų kuopų vedėjai taip užimti, jog negali atsisukti nuo kuopų reikalų nei ant minutės, nes teatras ir vakariniai kursai neatleidžia. Taigi pasirūšau atrasti patogią vietą susauginimui apskryčio susivaziavimui. Pėsikidėjant kun. Krasniekui, kuris pveda puišką ir ruimingą svetainę drįstame ir net reikalingai privertė šaukti viešai visas aplinkines kuopas.

Sesijos prasidės 4 valandą po pietų 13 birželio šių metų parapijos svetainėje, Cambridge, Mass. ant Windsor st. Taigi gerbiamos kuopos, o ypatingai, kurios nematome siųsti atstovą ant kongreso, ir Chicago, malonės atsiųsti atstovus nors ant apskryčio seimo. Kuopoms leidžiama rinkti vieną atstovą nuo 10 narių. Ant palidijimų reikalaujama parašai kuopos valdybos ir vietinio kunigo arba kuopos Dvasiško vadovo.

Susivaziavimas jau buvo senai reikalingas, bet geriau vėliai niekai niekados. Apskryčio susivaziavimai yra ne apsakomai reikalingi ir be abejo pastums kuopas lanktynėna, nors jau ir dabar lanktynių netrūksta, nes per pastaruosius metus Vyčiai parodė nepaprastą aktyvumą ir savo gabumą.

M. A. Norkunas.

ATSISAUKIMAI Į VYČIŲ KUOPŲ RASTININKUS.

Beahejonės, panašus atsisaukimas vargina "Draugą" Red. bei skaitytojus, bet kadangi kai kurių Vyčių kuopų rastininkai ar tai neindomadami Centro veikimu, labai retai kada pažūri į Jaunimo Skrydį; ar iš nerangumo taip sau praleidami tuos atsisaukimus, atsako tylėjimu, — taigi man daugiau nieko nelieka, kaip tik kartoti ir atkartoti tuos pačius dalykus. Nuosirdžiai meldžiu visų Lietuvos Vyčių kuopų rastininkų prisistiepti man savo kuopos valdybos antraštas. Kas-kas, bet valdybų vardai bei jų antrašai būtinai turi būti pažymėti Centro knygoje. Nūnai kai kurie prisistiepti narių vardus, pavarde bei jų antraštas, o valdybos visai nepamini... Draugai, nevalginkite manes ir padėkiti prieti prie tvarkos! Per jūsų apsilėidimą šimet nei vieną kartą negalėjau apgarsinti per organą "Draugą" valdybos antraščių bei narių vardų. Jūs patys galite numanyti kas Centru yra reikalinga žinoti. Centras ne vien tik su kuopų valdybomis privalo turėti sąryšį, bet net ir su valdybomis įvairių kuopose skrydį, pav., "base-ball" managierais režiseriais, chorų vedėjais ir t.t. Tikiuosi, kad gerb. nepalaikysite šį mano atsisaukimą už grafofono balsą.

Su tikra pagarba,
"L. V." Centro rastininkas.

AL. M. Račkus,
41 Providence st., Worcester, Mass.

VYČIŲ DAILININKAI TĖMIKITI!

Artinas Vyčių Kongresas ir kiekvienas Vytis bei Vytė rengiasi prie jo. Ačiū Dievui, mūsų organizacija sustiprėjo ir beveik jau pavijo socialistų Sąjungą skaičiumi narių. Ikišiol Vyčiai šiaip-taip dar apsiėjo be diplomu, be antspaudų ir tt., bet nūnai jau tas Vyčiams yra būtinai reikalingas. Taigi broliai Vyčiai ir sesers Vytės, stengimės nupešti Vyčių diplomus ir antspaudus pavyzdžius ir prisistiepti jį Kongresą. Vyčiai dirbkite Vyčiams! Kam Vyčiai turėtų kreiptis prie svetimatų dailininkų ir kišti jiems savo pinigą, kadangi mes turime, užtektinai savo amatorių dailininkų Vyčių. Nuosirdžiai kviečiu visus dalyvauti šiame konteste. Per Kongresą delegatai išsirinks tinkamiausį piešinį, o likusieji pieši-

niai galėtų būti išstatyti ant Lietuvos Vyčių išdirbinių parodos. Dar suspėti galima... tik prie darbo Vyčiai!

AL. M. Račkus,
Lietuvos Vyčių Centro Rast.

ATHOL, MASS.

Gegužio 30 d. Vyčių 10-ta kuopa laikė mėnesinį savo susirinkimą. Susirinkimui atsidarius, kuopos rastininkas paklausė narių apie išdavimą mūsų kuopos raporto, kokio reikalauja nuo kuopų Lietuvos Vyčių centro rastininkas. Prie to visi nariai sutinka, kad tokį raportą reikia išduoti. Po to buvo svarstyta apie siuntimą delegatą į L. Vyčių seimą, kuris atsisbus 1 ir 2 d. liepos Chicagoje, Ill. Po ilgoko pasikalbėjimo liko nutarta šiais metais delegatą nesiųsti. Toliaus dar kuopa nutarė parėdyti nuo savęs puikų altorėlį prie šv. Pranciškaus parapijos bažnyčios Dievo Kūno Dienoje; dėl to dalyko liko paskirti iš kasos \$4.00 gėlių nupirkimui. Tarp visų tu nutarimų mūsų kuopa neužmiršo nei tų pasilinksminimų, kurie jau taip dažnai pas mus atsitarko, — emė ir nutarė surengti pikniką apie vidurį birželio mėnesio.

Kp. korespondentas.

NEWARK, N. J.

Gegužio 10 d. š. m. "L. Vyčių" kuopa, laikė savo mėnesinį susirinkimą šv. Jurgio dr-jos svetainėje.

Pirmininkui, p. A. Pempei, atidarius susirinkimą, pirmuoliais tapo perstatyti ir priimti nauji nariai. Naujų narių prisirėš apie 10. Toliaus sekė skaitymas, protokolo ir raportai veikiančių komisijų. Gimnastikų komisijos raportas: gimnastikai lavinimos pradedtos toj pačioj šv. Jurgio dr-jos svetainėje, nariai "Vyčiai" noriai ir skaitlingai gimnastiką lanko. Scenos komisija pranešė, kad vaidinimui suradus tinkamą, veikaleli "Karės metu" ir "Atsimerkia Akys"; nutarta tuojau suimti veikalelių pradėti mokintis. Literatishkas komitetas sakė, jau savo darba taip į pradėję, jų pastangomis jau išplatintė keiliolika numerių "Pažangos" prie kitų dar tik rengias: renka tam tikrus ir prieinamus veikalelius ir tt. Apie inkurimą knygyno derybų su "Žiburėlio" dr-ją dar nebuvę, bet greitai laiku tame dalyke pasirūpinsią savo darbą atlikti.

Prakalbas surengs apie pradžią birželio š. m. Dainininkų skrydis taip pat pasiekmingai žengia prie savo užduoties. Kas ketvergas parapijė mokyklų laiko pamokas apie dainas (dabar perkelta iš parapijės mokyklos dainų repetitijos į šv. Jurgio dr-jos svetainę). Nutarta surengti išvaziavimą ant tyro oro ir parengti vakarienę su plačių programų. Reikia priminti dar, kad "Vyčių" kuopa nutarė jokių išvaziavimų nei vakarų nenginti su svaiginamais gėrimais.

Newarko Vytis.

MOTERŲ DIRVA.

BALTIMORE, MD.

11. d. balandžio moterų sąjungos 8 kuopa surengė antrą iš eilės vakarą su prakalbomis ir deklamacijomis. Kalbėtojai buvo kun. J. Lietuvninkas, vietinis klebonas, p. V. Nagornauskas, visiems žinomas dramų rašytojas ir p. M. Mažeikienė. Eilės deklamaciją p. Petruskienė. P. Nagornauskas nuosekliai išaiškino šios dienos reikalus. Prieš daktas kas veda prie tiesos, o kas prie kartuvių. Aiškiai nupiešė mūsų socialistų išvyskį mokslo, ligybės, brolybės. Kalbėtojas karštai ragino visus, ypač moteris prisidėti rėvėti tas piktas žolės iš mūsų gyvenimo.

Tikrai reikia džiaugtis iš moterų sąjungos kuopos veikimo, nes nėra nei poros mėnesių, kaip susidarė, o jau dvėjas puikias prakalbas surengė.

HARTFORD, CONN.

Labai malonu skaityti straipsnelius, kur randi parašyta apie moterų darbštumą. Taigi pasirengiau parašyti ir apie Hartford'o moteris kaip jos darbuojas. Čia yra šv. Elžbietos draugija pašalpinė, susidedanti iš moterų ir merginų. Toji draugija tapo suorganizuota 14 d. gruodžio 1913 m. Draugija darbuojas kaip kūno reikalais taip ir dvasios: rūpinas, kad augtų narių skaičius ir jų dvasia kiltų augstyn. Visos narės eina kas metų bertainis išpažinties ir komunijs šv. Eina visos draugės su ženkla ir būna tą dieną pirmos mišios giedotos ant jų intencijos. Toji draugija turi šimtą septyniolika narių. Per pusantūrą metų gana didelis skaičius užaugo. Draugija turėjo prakalbas, kurios atsiduvo 23 d. gegužio Conway Hall. Retai tokiuos puikiuos prakalbos pasitaiva Glažiutė atidarė vakarą ir tojai buvo vietinis klebonas kun. J. Ambotas ir P. J. Kovas iš Waterbury, Conn. Publikos buvo prisirinkus pilna svetainė ir visi ramiai klausė, matyt Hartford'o lietuviai mėgsta tokiuos prakalbas. Pirmininkė paaiškino kalbėjo apie moterų padėją praityje, išrodydama koks buvo seniaus moterų pažėminimas ir kaip jos ant žemo laipsnio stovėjo vyrų akys. Ragino moteris ir merginas prie apšvietimo, prie doro pasielgimo ir prie blaivaus gyvenimo ir tt. Po jos kalbai parapijos choras

dainavo kantatą "Garbė Didvyrių", chorą vedė vargonininkas V. Kancelėjus. Deklamavė p. lė Kostancija Simonavičiūtė ir jos brolis Tamošius, abu maži vaikučiai. Jiedu nemažai publiką prijuokino, už ką užsiėmė gausų delyų plojimą. Be to buvo ir daugiau deklamacijų. Dainavo Pilykūnų vaikai dvi mergaitės ir du berniukai. J. Kovas iš Waterbury, paskaitė iš rašto apie moterų apšvietimą. Po tai paskaitai vėl buvo dainų, deklamacijų ir monologas "Motiejėnės Balsas", kurį atliko p. lė M. Patekiūtė. Ji labai prijuokė vietinis klebonas kun. J. Ambotas. Ant pjano skambino Pilykūnų vaikai. Ant galo bažnytinis choras padainavo keturias dainas ir tautos himnų. Programas buvo gana ilgas, susidėjo iš 24 punktų. Visų čia nepaminiu. Laimingos klotės jaunai draugijai.

Lietuvaitė.

ATHOL, MASS.

Šv. Onos moterų draugija buvo surengus puikų pasilinksminimo vakarą, 29 d. gegužio, po bažnytinę svetainėje. Buvo vaidinta "Katritutė" triveiksmis dramoms paveikslėlis iš liaudies gyvenimo, dalyvavo šios ypatos: Rožytė — p. lė O. Gedraitytė, Katritutė — p. lė A. Vincunaitė, Darata — p. lė O. Tamošauskaitė, Pranas — K. Sadelas Jonas — J. Aidikonis, Jokubas — J. Tamošauskas, Stasys — J. Pačekojis, Iekus — J. A. Gailiūnas. Visi artistai gerai atliko savo užduoti. Protrapais buvo pasakytos kelios deklamacijos, vėliaus buvo perstatyti gyvi paveikslai iš moterų gyvenimo. 1. Lietuvos mokykla nuo 1894 iki 1904 m. 2. Ką mūsų moteris veikė senovėje, 3. Iš netolimos praities, 4. Ką veikė mūsų moteris dabartyje ir ką jos gali, 5. Pagerbimas vėliaus šv. Onos moterų draugijos.

Visas vakaras buvo pasekmingas. Publika buvo patenkinta. Žmonių nedaug teatsilankė, mat mūsų žmonės dar nepripažė prie tokių gražių vakarų. Visas likusius pelnas paskirtas T. Fondui, sušelpimui del karės nukentėjusiems. Labai gražus ir malonus pavyzdys, kad mūsų moteris darbuojas visuomenės labui. Tie jų maži darbeliai ne vieną mūsų tėvyneį paguos ir priklas, savo paduodant jam pagalbos ranką. Dabartinio laiku,

mums yra svarbų svarbiausia, kuri stovi prieš mūsų akis pareiga, tai gelbėti mūsų viengienius nuo pražuvimo iš bado. Tikimės, kad mūsų moteris nepalians variusios prakilnaus darbo ir ateityje dar su didesniu pasivietimiu ir stipresnia viltimi stovs į pagėdausmą darbą, o jų vaisiai atsilieps mūsų brangioj tėvyneį Lietuvoj, kuri šiandieną yra nelaiminga.

Gailiūnas.

AUKOS SV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNUI.

Iš Chicago, Ill.
Kolekta Aušros Vartų bažnyčioje. Stambesnės aukos: Petras Mažeikis \$2.00.
Po \$1.00 aukos: Smalione Jieva, Markevičia Kazimieras, Otruškevičius Jonas, Petraičiukė Paulina, Monikaitė Jieva.
Po 50c.: Rinkėvičius L., Mikalauskas P., Kalvaitis J., Šimolis B., Monkus D., Bukauskaitė M., Blazytė U., Rumbutaitė K., Saunorus J., Petraitis S.
Smulkesnių aukų: \$9.91.
Viso \$21.91.
Šv. Mykolo bažnyčioje. Stambesnės aukos: Kasparas Butkevičius \$5.00.
Po \$1.00 aukos: Jonas Ramoška, Skimolis Liudvikas, Poškevičius M., Juozas Martysius, M. Rasevičius, N. N. A. Liseckienė, E. Dolmanaitė, J. Juozas Bernickienė, Antanas Giržiušas, Mateušas Vahalas, Burkauskas, Agota Janaukienė.
Po 50c.: Janušauskas A., N. N. Paulauskas J., Juškevičius J., Beguševičius K., Dapkevičius V., Šušė B., Januševičius P., N. N., Rukštelienė M.
Smulkesnių aukų: \$23.05.
Viso \$46.05.
Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Stambesnės aukos: Kun. A. Skrypkas \$10.00; kun. P. Lapelis \$5.00.
J. Šiaudvitiene \$2.00; Vincas Bagdanavičius 1.50.
Po \$1.00 aukos: Birgilitaitė A., Druktinaitė Izabelė, Butkevičienė M., Duvakienė J., Beržinskienė Ona, Dukaite Teklė, Juseviciene Juzė, Valciekauskas Mykolas, Ambrazas P., Druskis Lukošius, Jasudavičius K., Kludura B., Rimkus J., Kundrotienė E., Dapkaitė J., Trakaitis U., Gečienė V., Bernotas P., Milašius G., Klimas J., Bulava J., Zevickas A., Daukša V., Lonkauskis A., Banyš J., Šiukšlėnis T., Pocius A., Šviekauskas M., M. Činikas P., Zaveckis A., Sematulevičs F., Arnotys P., Rinkus K., Bartuševičius J., Jusevičius L., Gaizauskis J., Zalandauskis S., Venckus K., Miknevičia T., Vandeika J., Duba B., Spulgius A., Kardešis J., Talačka J., Valčiulis A., Druskis J., Martinkėnas M., Pauška M., Vaskutis J., Rastutis J., Sikstona G., Juskevičius B., Danaitis O., Vaitilūnaitė A., Kalnaitė V., Birbilaitė J., Smaragauskis J., Septūnienė M., Galnaitė A., Jonikienė B., Lukošienė M., Šiaušvėnas M., Viskontas J., Sedys A., Podęginskis V., Kuzmarckienė M.
Smulkesnių aukų \$78.28.
Viso \$162.28.
Šv. Jurgio bažnyčioje. Stambesnės aukos: Mažeika Povilas, Juknis Juozas Grigaitis Antanas, — aukos po \$5.00; Sirvaitis T. 3.00; Tamošionienė Darata 2.00; Čebutienė K. 2.00; Širackienė E. 2.00; Užsienis K. 2.00.
Po \$1.00: Garuckis J., Gedvilienė M., Stankevičienė P., Stikienė O., Petkus J., Bražienė M., Žekas P., Baltadonis S., Ružinis J., Stepanavičius A., Jaklekius B., Stankevičiūtė J., Butkienė P., Jančkauskas P., Keinytė V., Jaunienė M., Jariėnė B., Martinkienė U., Jucienė O., Pileikienė V., Norušienė A., Matjosaits J., Janulaitis M., Jermoskiškė B., Gudaitė A., Budreckytė P., Budrevičiūtė J., Liesas P., Baneliūnienė E., Savickaitė E., Balsaitė R., Rimkus K., Grigalūnas A., N. N., Martčiūnionis J., Petrikas K., Kelber P., Vaišys V., Burinckas J., Ramanauskas S., Platkus J., Lazdauskas P., Kraučius M., Laučius K., Bakšys I., Blaževičius J., Laugals J., Gurskis B., Barysas A., Lokas J., Pažemskis J., Silvenas J., Kamarauskas K., Jušys V., Šatkus A.
Smulkesnių aukų: \$75.94.
Viso \$156.94.
Šv. Mykolo bažnyčioje, Pa. Kun. V. Matulitis \$50.00.
Kolektos bažnyčioje. Viso \$100.00.
J. Girardville, Pa. Kun. Dr. P. Augustaitis \$20.00.
Iš Chicago, Ill. P. Julius Kaupas \$5.00.
Iš South Omaha, Nebr. Kun. J. Jonaitis \$5.00.
Kun. A. Staniukynas.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Brolininkai. Apie tai jau buvo rašyta. Nors šį kartą tamsta ir pavėlavai, tetiau rašykite, o mes stengsimės sunaudoti kada tik bus galime. Antanadien. Praėjusiu numerį nes pajome indėti. Šitam jau lyg per vėlu. Padodame į šalį. Baltimorėnui. Ramtas raštas "Kai drįstate taip šmeižti", aiškina senai buvusius dalykus. Tepalikie jie sau kaip buvę, imkimes prie naujų darbų. A. Dikui. Skaitytojams neindom, kad ant baliaus buvo daugiau merginų, neg vyrų. Nedėsimė. S. B. — čiu, "Zodis Lietuvos Vyčiams" perdaug išsivajotas ir silpnoka apdirbtas. Telpinti negalėsimė.

SKELBIMAI.

TREJIS METUS KENTĄJO. Dažnai atsitinka, kad žmonės kenčia ilgą laiką, nes nežino kaip pasigelbėjus. Mr. Leonard Ovecka papasakojo mums savo patyrimus ir išreiškė norą, kad tas būtų aprašyta. "Aš kenčiau trejis metus užkietėjimo vidurių liga ir man rodėsi, kad niekas ne-

gali tam pagelbėti kol aš pradėjau vartot Trinerio Amerikoniką, Kartaus Vyno Elixirą. Pasirodė, kad aš suradau geriausį vaistą dar ir kitoms ligoms, ir todėl aš norėčiau, kad kiekvienas iš mano viengienų vartotų tą vaistą ir atsistėtų ant jo. Leonard Ovecka, Box 123, Barberton, Ohio." Mes noriai paskelbiame šį laišką nes jis pasako teisybę. Užkietėjime vidurių ir rysiye su tuo kitokių ligų nežinome mes geresnio vaisto. O taipgi tas vaistas yra labai naudingas, kuomet suskausta pilvas, žarnos, arba jaknos ir reikalinga visiškias išvalymas vidurių nusiulpinant žmogaus kūno. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Nebuk ramus kentėtojas nuo reumatizmo skausmų. Bandyk Trinerio Linimentą ir tēmyk jo skubų veikimą. Kaina 25 c. ir 50 c., krasos kelių 35c. ir 60c.

AR NORI ŪKĖ PIRKTI

Jei nori ūkė pirkti tai rašyk laišką kad darsižinoti apie žemę Naujoje Lietuvių Ūkininkų kolonijoje, Rush county, Wisconsin valstijoje. Nepraš leisk progos, rašyk laišką tuojau, prašydamas plačių paaiškinimų apie virš minėtą koloniją. D. B. Pratasas, 437 W. Dayton str., Madison, Wis.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados Vieniūtelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, ties mokyklos mokytoja ir tobuliausia metodu. Mokome per laisvą, visose dalyse, už labai mažą atlytiną; taipju klases dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglų kalbą, ateik ar rašyk patsenčių šini. American School of Languages 1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklu draugystėm, o ypatingai: karkudų guzikėlių metuflav, anamelotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karumi. Man pavestus darbus atlieku artistiki.

M. A. Norkunas

166 MELROSE, ST., MONTELO, MASS.

Plymouth National BANK.

Kapitalas su pėrvirte \$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūroms Suvienuytųjų Valstijų valiūnos. Moka 3 nuosimėtu suuo sudėty pinigų. Galimas suaprašyti atsilank.

G. N. Postelwaite, Ildininkas, Manjagas patarnavimas.

LAIME TAMSTĄ VEJAS.

Kiekvienas turi savo žadėtą laimę, kas ling lengvo užsidirbimo pinigų, bet daugelis žmonių daug vargo ir bėdystos nukentia, pakol pasitinka laimę. Prišiksk mums savo vardą ir adresą, o mes pasiūstame tamstai dykai išaiškinimą tamstos atmainos ir laimingos ateities, kur matysai patieskiai, kaip ant delno, kad šiais kais eidamas, gali lengvai sau užsidirbti didelius pinigų. Adresuokite: THE CHICAGO, REALTY SALES CO. Room 35, 154 W. Randolph st., CHICAGO, ILL.

NORWOOD, MASS.

PIRMAS DIDELIS PIKNIKAS.

Parengė draugija šv. Kaz. Karaliai, atsisbus 19 d. birželio, 1915 m., tai yra subatoj. Prasidės 2-ą val. po pietų ir trauksis iki 12 val. nakties, todėl kviečiame jaunomėnų ir senus atsilankyti ant mūsų naujai susitvėrusios draugijos pirmo pikniko, o tikimės, kad visi būsit patenkinti, nes bus visokių gražių pasilinksminimų ir bus paskirta 2 puikiuos aukšines dovanos, kas bus gabesnis tas jaunas. Muziką bus lietuviška. Grieš visokios šokios, kaip lietuviškos taip angliškias. Vaziuojant iš Bostono reikiavaižioti Forest Hill is ten pasimst East Wolpole karus ir važiuot net lig Deon gatve; ten atrasis darą, kur atsisbus piknikas. Inžanga vyrams 25 c. merginoms 10 c. Nuosirdžiai kviečia Komitetas.

30 Dienų Bandymas Dykal
ir freitas apmokamas naujam
1915 "RANGER" dyvalui. Ra-
šius laisvą duosim mūsų di-
džio katalogo ir specialio pasi-
ūjimo.
Stebintipagarbimui. Nopap-
rastas kainos mūsų 1915 pasiūli-
mim. Nopirkti negausim mūsų ve-
lesiausios propozicijos. RASYK
STANDIEN.
Valikninkai būkite "Rider Agen-
ta" ir darykite didelius pin-
gus, imant užsakimus mūsų dy-
valams. Gaukite mūsų lengvus
ir greitai atsiųstus dyvalus su nau-
ju "Ranger".
Vėras, pritymimai ir visi dyvalai (rankiai) pueš
svepatras kainas. Fabricko kainos ant Motoryk
lių ir Automobilų prietaisų.
Mead Cycle Co. Dept. A-334, Chicago.

Parsiduoda namai labai pigiai
— tikėtai už \$2,650.00.

Atsiuaukite:
2540 W. 46 st., Chicago, Ill.

Pirk sau odos ir batų taisyimo da-
lykus nuo

K. KAPLAN & SONS
Wholesaler

Odiniai dalykai ir avalines krautu-
vėms daiktai.

1646 W. 47th st.
Mūsų kainos yra žemiausios. Ateik

WAUKEGAN, ILL.

PIKNIKAS.

Draugystė šv. Antano rengia pik-
niką su įvairiais žaislais, atsisbus 13
d. birželio š. m. No. Chicago, 14 st.,
Gerbiami lietuviai vietiniai ir iš
aplinkės, malonėkt atsilankyti, o
yra gera proga praleisti linksmai
laiką ir ant tyro oro prie geros muzi-
kos.

Pardžia 2-ą val. po pietų.
Nuosirdžiai kviečia Komitetas.

"DRAUGO" AGENTAS.

M. Šimonis iš Clevelando, šio-
mis dienomis lankysis pas Pen-
nyslvanijos lietuvius, užrašinėda-
mas "Draugą" ir "Pažangą".
"Dr." Administracija.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasekmingas, moks-
liškas gydymas dykal
del vyru ir moterų.
Ar slinka jums plu-
kai? Prašijus plu-
kai nuo metu? Ar
užkrestis kokias nors
svaikuas ir limpetis
jie?

Ar randas pleiskotes,
niekas odos, kuri-
je ar plinki, bet pra-
dedi plikti?

Ar kenčia kas iš
grybų plauku, su-
dejaus plauko ir odos
galvos. Prifekstis sli-
nimo plauku ir šitumas
— kaip užlaikyti svei-
ką ir išauginti plu-
kus — ir kaip tai iš-
tiesis savytis tureti pra-
čius plaukus. Žili pra-
kai — Barža — ir deka-
vones nuo užganedimo
kligiu.

Pasitaikie europos gar-
singo specialisto, kuri-
je ar randas įvairius ži-
nijos:

Grzybų plauku, su-
dejaus plauko ir odos
galvos

"Karė — kainos sumuštos — Karė" Viskas už \$5.95



MOSU NUOSTOLIS, TAI MOSU LAIMĖJIMAS. PINIGAI NERKĖ. KALAUJAMI. MOKAMA DAKTUS ATSIEMIUS, JEIGU JIE PATIKS. Perlaug turia gerą tavorą. Išduodam tiksliai dolerį dionoms supatindimui žmonių su mūsų tavorais. Bet tik per apribuotą laiką mes duosime šitą dailinį išrašytą auksuotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su geras viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutimosi prietaisus iš 4 dalykų, o taipgi lenčiugėlis, žiedas, fontaninė plunksna, dežė Havanos cigarų ir ant 7-nių šuvių nikeliuotą revolverį — DYKAI PILNAI GVARANTUOTA. Kitur tie daiktai parduoda po \$25.00. SPECIALIS PASIOLIJIMAS: Pakol tavorų yra. Atsiųskit šitą apgarsinimą ir save adresą, o mes nusišysime visus 10 daiktų pasiūlyjimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šandien, o sutauptai pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991,

CHICAGO, ILL.

KATALIKŲ LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENES.

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visomet pilnas indomųjų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiška krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trys mėnesiai	1.75
Dvyli mėnesiai	1.25
Europoje metams	7.00

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą vieno numerio laišku.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuve

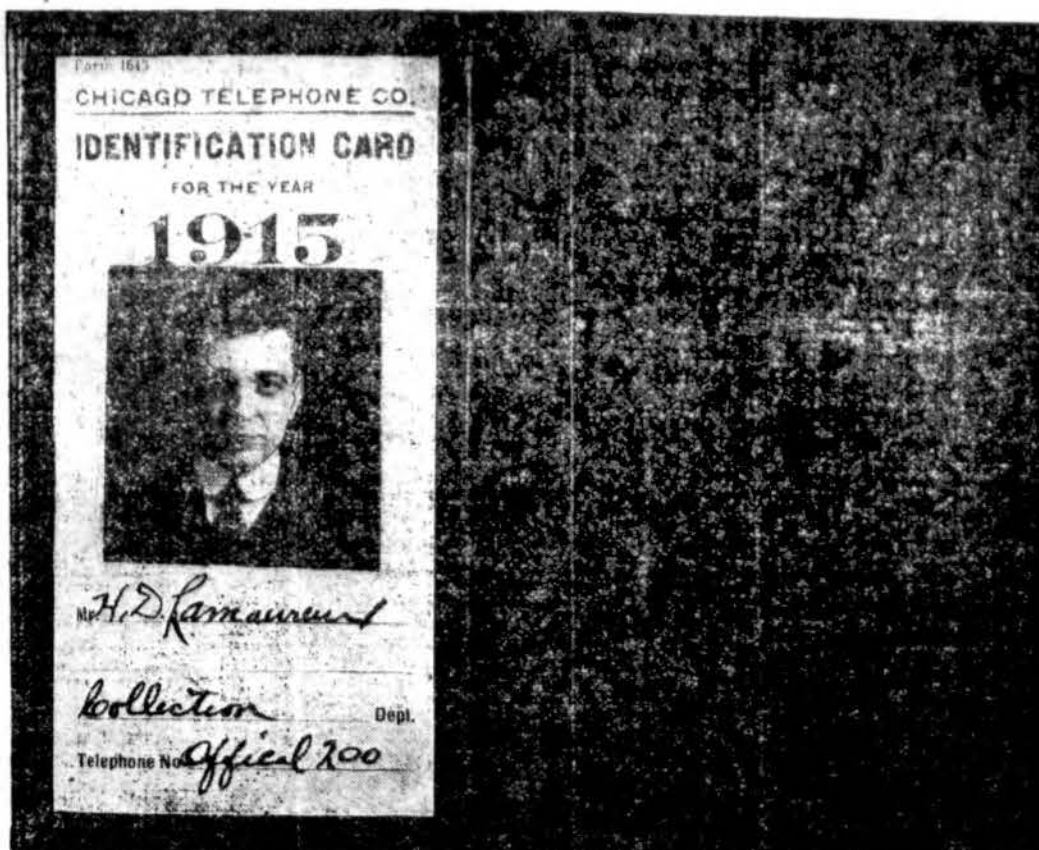
REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigus vienos adreso kiti šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U.S.A.

WARNING TO SUBSCRIBERS



Identifikavimo kartos, tokios kaip viršui parodytoji, yra nešiojamos visų šios kompanijos darbininkų, kuriems reikia nueiti į namus, turinčių telefoną su kokių nors tikslu.

Kiekvienas samdytojas, turėdamas nors mažiausią abejojamą link identiško arba tiesų asmens, kuris sakosi esąs samdytas šios kompanijos turi reikalauti parodyti identifikacijos kartą.



Kiekviena karta turi parašą ir fotografiją to darbininko, kuris ją nešioja.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

Phone Drove 4247

DR. J. JONIKAITIS

Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.

Resid. 4613 S. Ashland Ave.

Valandos: 9-12 ir ryto
1-3 po pietų
6-9 vakare

Tel. Drove 7042

Dr. C. Z. Vezel (Vezelis)

Lietuviškas Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

arti 4705 gatvės

Phone Drove 7800

Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po pietų ir 7 lig 9 vakare.

DR. A. J. TANANEVICZ

Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras

Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas

3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Drove 5051

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 1 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 9 vakare. Nedėliomis ir Seredoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Tel. Randolph 5246

A. A. Šlakis

ADVOKATAS

19 SO. LA SALLE ST.

(Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St.

Tel. Drove 5326

Telephone Main 506

JOSEPH MOLITOR

ARKITEKTAS

Rooms 1003-1004

167 W. Washington St. Chicago.

Katalikiškos Bažnyčios mano specializacija. Aš stadiu Sv. Kryžiaus Bažnyčią Chicago.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką išdėlytiui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siūdomie pinigus į visą dalį vietoje pili. greitas ir teisingas, savitųjų žemių pinigų mainome, perkame ir parduodame. Parduodame tikrąsias ant visų pinigų į kraują ir iš kraujo, taipgi tikrąsias geležinkelio po visa Amerika ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiose atsitikimose ir reikalingose ypatikais ir per laisus. Tik kreipkitės vienišimui, antraus.

Telefonas Yards 1654

NEWMAN

Aukštininkas

4825 So. Ashland Ave.

Dienantai, laikrodiai ir brangieji akmenai. Kuopų ir emblemyų apdirbimas. Patalymas mūsų specializacija.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

(KURTA 1867 M)

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuostimius ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės murgidius; skolina pinigus ant įtaisyčių savasčių (properčių).

Lietuvės Daktaras Ignatas Stankus

Valandos Priemimo: Nuo 9 iki 11 ryto, 2-4 po pietų, 7-9 vakare.

ADRESAS: Nedėliomis Nuo 9 iki 11 rita ir nuo 1 iki 4 po pietų.

Dr. Stankus, 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių Lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsako į visokius užspuldinėjimus ant Katalikų Bažnyčios

Paduoda gražių doros apysakų — trumpai sakant rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartų į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija

CHICAGOJE.

Vienovelyne yra: prirangiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).

Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites mokymui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliariojo mokslo, arba ir atskiriam, yra mokinama: muzika, patilmas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale melžiančia kreipties prie Motinos Perdėtinės Kvar. antraus:

Mother Superior,

St. Casimir's Seminary,

6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Nauja Knyga

Šv. Kazimieras

TURINYS

1. Šv. Kazimieris gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai. Kun. P. L.
2. Šv. Kazimieras jaunimui idealas. K. U.
3. Tėvynės meilė. D-ras A. K. R.
4. Giesmė į Šv. Kazimiera. Pranas

Kaina 20 c.

Pusė gryno pelno skiriama

"Tautos Fondui"

Adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.

1800-W. 46th St. Chicago, Ill.

Telephone Drove 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakenė

Gydo visokias ligas

Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9-12 prieš piet; 4:30-7:30 vakare, Nedėliomis 9-12 prieš piet.

3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lietuvoj bei Amerikoje

"Išsivijų Draugą"

Kurs 1915 metais eis kas savaitę papildintas ir padailintas, talpins:

1. Vėliausias žinias iš karės.
2. "Seno darbininko atminimus" užvadintus "Sviesto perėjimas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvardintą "Iš Skotijos į Lietuvą ant motocikletos".
4. "Skotijos Lietuviai" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
5. "Lietuviai Anglijoje".
6. Korespondencijas.
7. Peržvalgos ir margumynai ras sau vietą.
8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.

Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš įvairiausių ir skaitymui vertiausių laikraščių.

Kaina laikraščio Britanijoje, Lietuvoje, Amerikoje: metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), trims mėnesiams 2 šiling. (50 centų).

Adresas:

Rev. Jos. Norbut

Mossend, Lanarkshire, Scotland.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

"ZVAIGZDĘ"

"ZVAIGZDĖ", yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSEINA TIK \$2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ZVAIGZDĖ"

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

SAUGOKIES pasididėjimui, ir visada reikalaukite **Richterio** **Pain — Expeller** su inkaro ženklais, kaip ant pavėkalo.

25 ir 50 centų aptiekose ir tiesiai iš

F. Ad. Richter & Co

74-80 Washington Street, NEW YORK.

Ar Skaitai Kada Laikraštį "LIETUVIA?" Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

28 metų senas laikraštis

VIENYBE LIETUVNINKU

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik \$2.00; pusei metų \$1.00. Užrubežiuiose: metams \$3.00; pusei metų \$1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išsina kva tarninkas ir Pėtnyčia. Prenumerata kasuotuoja metams: Amerikoje \$2.50 metams, pusei metų \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusei metų.

Rašykite šandien, o gausite vieną numerį pasiūlymą dykai, adresuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.

Mahoney City, Pa.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutauptysime jums 50% jūsų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augščiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4.50 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelinės už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Atvira kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Tukstančiai Dolerių

Kasdien yra žmonių išleisti pasiklausymui garsių daininukų ir muzikos.

Be jokių ypatingų išlaidų galite girdėti savo namuose viską mūsų garsiose gramafonuose, kuriuos parduodame už grynus pinigus ar ant išmokėsčių.

Po \$1.00 į mėnesį

3 mėnesiai Bandymas DYKAI 24 ir 50 daininukų ir muzikalių gabaliukų dykai. Rašykite pranešimą ant 15 metų. Rašykite mums reikalaujamas mūsų nemokamo gražuosiuo katalogo.

ROYAL PHONOGRAPH CO.

91 E. 4th Street. Dept. 100 NEW YORK, N. Y.

Sieniniai Paveikslai!

Kiekvieno lietuvių kataliko namuose privalo rasties nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką gavome siuntinį įvairių paveikslų, kaip tai **Šv. Kazimiero, Šv. Antano, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Juozapo, Šv. Onos, Šv. beik visų esančių šventųjų; Sald. Sirdies V. Jėzaus, Nukryžiuoto, Penkių Romų V. Jėzaus, Sald. Sirdies Šv. Marijos Panos, Nekalto Prasidėjimo Šv. M. P. ir tt. ir tt.** Taip pat turime pav. **Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.**

Norėdami paveikslą gauti, paminėkite vardą, kokio norite, prisiųskite pinigus su pareikalavimu, o paveikslus veikia gausite. Kaina su pristatymu kiekvieno 25 centai.

Prastėsnės rūšies turime po 20c., bet visados partartume pirkti brangesnį, nes tai daug yra dailesnis ir nebus gėda laikyti namie.

Adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.